

Obzornik

glasilo delovne organizacije

Sanacijski program je pripravljen

Tozdr Pohištvo Cerknica že nekaj let posluje z neugodnimi poslovnimi rezultati. Kljub večjim nihanjem med leti izgube doslej ob zaključnem računu še ni bilo, razen v letu 1986 v višini 175 milijonov din. Glede na neugodne trende gospodarjenja temeljne organizacije Pohištvo Cerknica, so bile v avgustu lanskega leta na PO Sozd Slovenijales — proizvodnja in trgovina, formirane komisije za izdelavo načrta sanacije te temeljne organizacije. V komisijah so delali najodgovornejši delavci sozda, strokovnjaki razvojnega inštituta Slovenijales, delovne organizacije Slovenijales trgovina in nekateri najodgovornejši delavci iz Bresta.

Komisija je predložila program poslovnemu odboru Sozd Slovenijales in ta ga je na seji 2. marca 1987 tudi potrdil.

Na podlagi te strokovne odločitve je bila v času od 9. do 11. marca 1987 opravljena obratna razložitev in obravnavana sanacijskega programa na vseh delavskih svetih temeljnih organizacij ter v Skupnih dejavnostih Bresta. Delavski sveti so v razširjeni sestavi (s predstavniki družbenopolitičnih organizacij) sprejeli predlagani način dolgoročnega razreševanja sanacije v Tozdu Pohištvo. Delavski sveti so soglašali

tudi z opredelitvijo, da se amortizacija vseh temeljnih organizacij ter delovne skupnosti Skupnih dejavnosti za leto 1987 nepovratno združi za investicijsko-sanacijski poseg v Tozdu Pohištvo, razen tistega dela, ki je s planom opredeljen za posamezno temeljno organizacijo oziroma delovno skupnost.

S predvideno sanacijo so bile seznanjene tudi družbenopolitične organizacije, izvršni svet ter skupščina občine Cerknica.

V sanacijskem programu so opredeljeni kot realnejši na-

slednji glavni cilji oziroma izhodišča:

— delna sprememba v strukturi izdelkov,

— delna posodobitev oziroma nadomestitev iztrošene opreme, kar bo omogočilo večjo prilagodljivost tržnim zahtevam, boljšo kakovost, oziroma manjši izmet ter boljšo izrabo zmogljivosti,

— spremembe v programu oziroma v tehnologiji, in sicer tako, da bo večji delež masive in dodatkov, več možnosti pri površinski obdelavi, zmanjšanje sedanjih ozkih grl, hitrejša prilagajanje spremembam na trgu; usmerjenost v izvoz bo (vsaj v prvi fazi) manjša,

— zmanjšanje števila zaposlenih za okrog 180 delavcev,

— ohranitev fizičnega obsega proizvodnje na sedanji ravni,

— povečanje produktivnosti za okrog 30 %,

— izboljšanje koeficienta obračanja od 1,5 na 3, računano na vsa sredstva v primerjavi s proizvodnjo,

— bistveno povečati trajne vire in zmanjšati kratkoročne kredite.

Glede na dejstvo, da je celotna lesno-predelovalna, predvsem pa izvozno usmerjena pohištvena proizvodnja, v neugodnem gospodarskem položaju, je izredno težko opredeliti programsko strukturo, ki bi bila tako akumulativna, da bi nadomestila slabo akumulativnost v preteklosti in istočasno ustvarjala potrebno akumulacijo v prihodnje. To dejansko ovirajo tudi sedanji družbeno opredeljeni pogoji gospodarjenja.

V prvi vrsti moramo poudariti, da bodo celotni poslovni učinki sanacijskega programa doseženi v letu 1988 in v poznejših letih. To pa pomeni, da se moramo takoj lotiti realizacije vseh ukrepov, opredeljenih v sanacijskem načrtu, vključno z investicijskim vložkom in sanacijo obratnih sredstev.

V letu 1987 načrtujemo v temeljni organizaciji po stalnih cenah 1130 milijonov in po eskalirani vrednosti 2556 milijonov dinarjev izgube. Pri tem pa moramo dosledno uresničevati tudi vsa določila, sprejeta z načrtom in poslovno politiko za leto 1987. Nekateri najpomembnejši ukrepi za realizacijo načrta in sanacije v letu 1987 so:

— omejitev zaposlovanja, z izjemo nadomestitve najnujnejših strokovnih kadrov v proizvodnji in strokovnih službah tako na ravni tozda kot delovne organizacije. V temeljni organizaciji bo odšlo v pokoj 35 delavcev,

— nadaljevati z internim usposabljanjem že zaposlenih delavcev,

— pri štipendijski politiki bomo dajali še naprej prednost zlasti poklicu lesar — široki profil in nadaljevali s povezavo s šolami osnovnega izobraževanja v občini,

— organizacijo bomo prilagodili zahtevam nove tehnolo-

gije in racionalizirali opravljanje posameznih del in nalog,

— na področju nagajevanja bomo uvedli nov sistem neposredne odvisnosti dela osebnih dohodkov tudi od kakovosti opravljenih del,

— opravljali bomo sprotne selekcije proizvodnih programov v smislu tržnosti in dohodkovnosti,

— hitreje (tri mesece vnaprej) bomo sprejemali lansirne plane in na podlagi tega hkrati tudi zmanjšali vezavo sredstev pri vseh oblikah zaloga,

— zagotovili bomo hitrejšo obračanje obratnih sredstev v smislu opredeljenih kazalcev obračanja sredstev.

Pri tem bomo uporabili ABC metodo spremljanja nabave surovin in reprovromaterialov ter metodo minimalnih zaloga.

— pri konstruiranju izdelkov bomo uporabili metodo analize vrednosti,

— zaradi zastarelosti opreme bomo posebno skrb posvetili sistemu preventivnega vzdrževanja strojev in naprav.

Uspešna sanacija Tozda Pohištvo je pogojena še z uspešno realizacijo naslednjih določil:

1. Konverzija kratkoročnih kreditov v dolgoročne v znesku 1100 milijonov din za dobo 5 let po 66 % obrestni meri. Sredstva naj bi konvertirala LB-Gospodarska banka Ljubljana v I. polletju 1987. Prva zapadlost kredita je v programu opredeljena v letu 1988.

2. Za pokrivanje načrtovane izgube po zaključnem računu za leto 1987 v znesku 2556 milijonov dinarjev so predvideni naslednji viri, ki naj bi se realizirali v I. trimesečju leta 1988:

— nepovratna sredstva LB-Gospodarske banke in organizacij združenega dela v reprovromaterialu v znesku 1278 milijonov dinarjev,

— sanacijski kredit LB-Gospodarske banke v znesku (nadaljevanje na 2. strani)

Delo ob čelilniku v Maslvi

Skupščina podprla Brestova prizadevanja

V eni od prejšnjih števil smo v povzetku prikazali vsebino gradiva, ki je bilo pripravljeno za občinsko skupščino (naslov: Predstavitev ekonomskega položaja Bresta in kratkoročnih ter dolgoročnih ukrepov za nadaljnji razvoj). Kot smo že takrat navedli, je bilo to gradivo pripravljeno na zahtevo občinske skupščine glede na težak ekonomski položaj Bresta in glede na pomen, ki ga ima Brest v družbeno-gospodarski strukturi občine. Občinska skupščina je na podlagi omenjenega gradiva o Brestu razpravljala na svojem 10. skupnem zasedanju vseh treh zborov, 5. marca letos. Glavni direktor Bresta Tone Kraševac je delegatom podal obširnejšo uvodno obrazložitev. V njej je predstavil in pojasnil predlo-

ženo gradivo, pa tudi novejša dogajanja in razmere, ki jih gradivo še ni vsebovalo, predvsem rezultate in stanje po zaključnem računu za leto 1986 ter smer razreševanja težav in ukrepe za v prihodnje. Obenem je prikazal tudi sanacijski program za Tozd Pohištvo Cerknica, skupaj s stališči poslovnega odbora Sozd Slovenijales o tem programu. O sanaciji govori samostojen članek, zato je ne bomo podrobneje omenjali.

V razpravi, ki je sledila, so se poleg predsednika IS SOB tudi nekateri delegati kritično dotaknili vprašanja položaja Bresta in predvsem razreševanja tega vprašanja. Na podlagi uvodnih obrazložitev in razprave je skupščina občine na koncu sprejela stališča oziroma sklepe. Z njimi je sprejela podano obrazložitev o položaju Bresta ter nakazano smer, način in ukrepe za nadaljnje razreševanje družbeno-ekonomskega položaja Bresta, torej, tudi nakazani sanacijski program za Tozd Pohištvo Cerknica. Vse bo potrebno izvajati tudi s pomočjo dejavnikov družbenopolitične skupnosti. Iz vseh gradiv in programov naj bi Brest naredil operativni sanacijski program, ki bo opredelil operativne rešitve, nosilce nalog in roke. Skupščina je ob tem posebej poudarila vprašanje reševanja kadrovskih zadev in socialnega položaja delavcev, ter potrebo po analizi sedanje organiziranosti. Proučiti je potrebno tudi morebitno reorganizacijo, ki naj bi bila prilagojena gospodarskim razmeram. Pred vse temeljne in delovne organizacije v občini je skupščina postavila zahtevo, da se morajo vključevati v reševanje problematike. Pred vsako novo naložbo je treba posebej uskladiti programe in preveriti možnosti, kako izkoristiti sedanje zmogljivosti namesto novih vlaganj in razširjanj. V tem smislu je zlasti potrebno tesnejše povezovanje in dogovarjanje med vodstvi Bresta in Slovenijalesa glede odpiranja novih delovnih mest oziroma zasedbe na stališča občinske skupščine odražajo skrb družbenopolitične skupnosti za težko ekonomsko stanje v Brestu in tudi pripravljenost za reševanje iz težavnega položaja. Po drugi

strani pa pomenijo veliko obvezo in odgovornost za ves kolektiv Bresta in tudi druge dejavnike v občini, da zastavljene naloge in programe uresničimo v našo in skupno korist.

V razpravah so bila načeta nekatera vprašanja, ki so v gradivu Bresta sicer opredeljena, a so izrazite prisotna v družbenopolitični skupnosti. To so vprašanja potreb in možnosti prestrukturiranja gospodarske sestave občine v smislu zmanjševanja deleža lesne industrije in smejšega iskanja programov zunaj lesarske dejavnosti. Posebej so bila v razpravah prisotna vprašanja kadrovske politike, nagajevanja, osebnih dohodkov in motiviranosti Brestovih delavcev, zlasti strokovnega kadra, pa vprašanje odnosa do dela in družbene lastnine, kar je za doseganje boljših rezultatov vsekakor treba izboljšati. Razpravljalci so omenjali tudi pomen obveščenosti in potrebe po mobilizaciji slehernega delavca za spremembo oziroma izboljšanje stanja in rezultatov. Izrazili so tudi boja-

Posnetek iz Masive

zen, kaj bo, če vseh ukrepov in nalog ne bomo uresničili. Morebiti kaže že prej upoštevati tudi razne izredne ukrepe, tudi možnost ukrepa družbenega varstva, če bi na ta način lažje izvedli sanacijo.

Skratka, občinska skupščina je podprla sanacijski program Tozda Pohištvo in ukrepe za

kratkoročni in dolgoročni razvoj Bresta, kar pomeni tako za Brest kot za širšo skupnost veliko obvezo. Pri uresničevanju bo potrebno program operativno razdelati in upoštevati poudarke in pobude, izražene v času priprav in razprave v občinski skupščini.

J. Frank

Sanacijski program je pripravljen

(nadaljevanje s 1. strani)

1278 milijonov dinarjev za dobo 5 let in po 10 % obrestni meri. Za prve dve leti zapadlosti kredita je predviden moratorij za odplačilo glavnice in obresti.

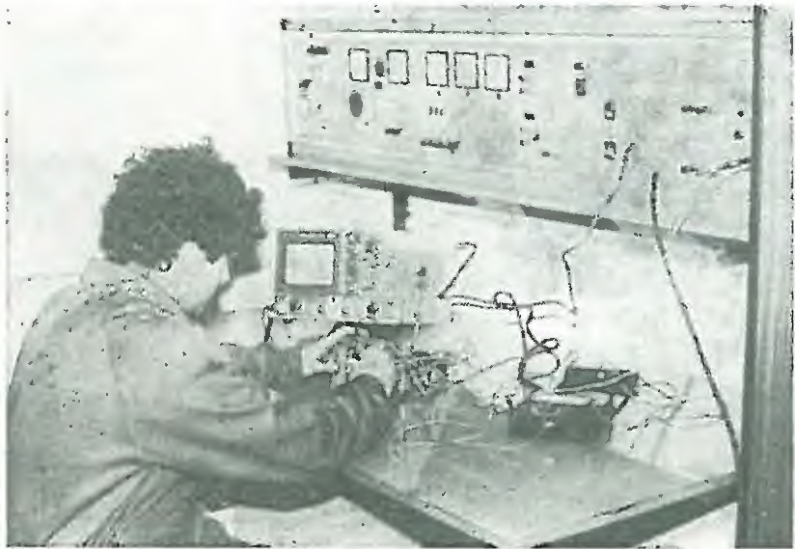
3. Za investicijski vložek v znesku 2500 milijonov so načrtovani naslednji viri (realizacija do konca leta 1987):

— uvozno opremo v znesku 1002 milijonov din bo pridobil Brest na podlagi najemneleasing pogodbe,

— za domačo opremo, obenem z inštalacijami in gradbenimi deli, bodo vir združena sredstva amortizacije vseh tozdov Bresta v znesku 1000 milijonov dinarjev, preostanek — 500 milijonov pa naj bi združevala delovna organizacija Slovenijales — trgovina.

Za izvedbo sanacijskega programa bo na organih upravljanja imenovana posebna strokovna skupina.

Izvečki iz govora glavnega direktorja Toneta Kraševca na seji občinske skupščine 3. marca 1987 in povzetek sanacijskega programa za temeljno organizacijo Pohištvo, ki ga je pripravil Marjan Braniselj.

V Strojgradnji

Predvsem skrb za kupca

O NAČRTIH NAŠE MALOPRODAJE

Lani smo v lastnih prodajalnah, skupno jih imamo sedaj deset, presegli načrtovano prodajo za odstotek. Če pogledamo le tri največje skupine izdelkov vidimo, da so kupci največ segali po kuhinjskem pohištvi, za četrtno manj po ploskovnih programih in, predvsem zaradi cenovnih neskladij, najmanj po oblaženem pohištvi, po katerem bi bilo povpraševanje sicer večje. Prodajo lahko ocenimo kot dobro. Z malo več posluha za lastno prodajo in s ponudbo v naših prodajalnah pa bi lahko dosegli še ugodnejše rezultate.

V začetku letošnjega leta smo maloprodajni voz pomaknili naprej, to je zdaj že bolj ali manj jasno. A še prej pogledajmo, kakšne naloge nas čakajo v letu 1987, ko govorimo o prodaji naših izdelkov v lastnih prodajalnah.

Iz opredelitev v letnem načrtu je razvidno, da moramo prodajo prednostno povečati za 96 odstotkov, glede na doseženo v letu 1986, kar bi pomenilo delno zmanjšanje obsega prodaje v naših salonih in sicer v strukturi na okoli deset odstotkov od celotne prodaje pohištva na domačem tržišču. S programom ukrepov, ki izrazito vzpodbujajo prodajo pohištva, kot so različne oblike prodaje na potrošniška posojila, prodajo s popustom pri nakupih za gotovino nad določenim zneskom, odprodajo opučenih programov ter drugimi za kupca zanimivimi akcijami, ki jih že ali pa jih še bomo izvajali, pa pričakujemo, da bi v letošnjem letu dosegli vrednostno za 167 odstotkov večjo prodajo od dosežene v lanskem letu. To pa pomeni hitrejšo rast prodaje v okviru naše mreže od prodaje nasploh. Ocenjujemo, da bi omenjene rezultate dosegli ob enakem številu zaposlenih. Menimo, da je tako zastavljen cilj uresničljiv, če bomo le znali kupca pripe-

ljati v naše prodajalne, tako s stalnimi kot z občasnimi prodajnimi akcijami in s potrebno propagando. Seveda pa bomo morali na nekaterih programskih področjih popustiti in obogatiti ponudbo z novimi, tržnim zahtevam prilagojenimi izdelki, saj le dober program zagotavlja tudi dolgoročno boljše prodajne rezultate. Zavedati se moramo, da še tako dober prodajalec ne more kupcu prodati zastarelega, neprivlačnega in recimo povrhu še zasoljeno dragega izdelka.

V začetku letošnjega leta smo predvsem z novimi oblikami prodaje na potrošniško posojilo uspeli bistveno izboljšati prodajne rezultate, tako v primerjavi z lanskoletnimi v enakem obdobju, kot tudi glede na pričakovane. Ocenjujemo, da bomo tako v prvem trimesečju dosegli skoraj tretjino letnega načrta, kar pomeni, da bi presegli trimesečni načrt za okoli petdeset odstotkov, in to kljub zahtevnejši zastavljenemu načrtu. Seveda pa se poraja bojazen, kako pritegniti kupca, če dokaj ugodnih prodajnih pogojev nadomoma ne bo več. Zmanjšuje se namreč tudi povpraševanje po kreditni prodaji. Zanesljivo bodo tudi novi predpisi v zvezi z revalorizacijo najetih kreditov dodatno za-

vrli povpraševanje po tej vrsti nakupov.

V letošnjem letu ne načrtujemo pomembnejše širitve maloprodajne mreže. Ena glavnih nalog bo obnovev salonov v Beogradu in Mariboru. Obe prodajni mesti, ki sta po realizaciji sicer pomembni, sta v zelo slabem stanju, njuno nadaljnje delovanje pa že zahteva obnovevna vlaganja. Začetek obnovevtenih del se že predolgo vleče in bomo zato morali nemudoma izdelati program del in pridobiti izvajalca.

V okviru maloprodaje bodo v letošnjem letu prvič povezane tudi nekatere ekskluzivne prodajalne drugih trgovskih organizacij, ki pa poslujejo predvsem ali pa izključno s prodajo naših izdelkov. Tudi s to obliko prodaje naj bi zagotovili zadovoljivo ponudbo naših izdelkov na nekaterih delih domačega tržišča. Nekaj od omenjenih prodajalnih smo v našem glasilu že predstavili.

Kaj naj bi bilo vodilo zaposlenih v maloprodaji za letošnje leto? Vsekakor želimo, da bi nas vodila skrb za kupca. Le-ta pa bo lahko učinkovita le ob pomoči vseh zaposlenih, saj je dober in kakovostno izdelan proizvod edino zagotovilo za uspešno prodajo.

V. Frim

Inovacije v preteklem letu

Za leto 1986 ne moremo trditi, da je bilo inovacijsko uspešno saj se je število inovativnih predlogov celo zmanjšalo namesto da bi se povečalo. Le štiri temeljne organizacije — Pohištvo, Tapetništvo, Mineralka in Masiva so izračunale čiste gospodarske koristi od inovativnih predlogov v višini 21.136.342 din ter izplačale nagrade inovatorjem v višini 1.729.966 din.

Vrednost čiste gospodarske koristi vsebuje tudi tehnične izboljšave, ki se v skladu z našim pravilnikom o ustvarjalnosti pri delu obračunavajo največ pet let.

Težko je verjeti, da delavci v ostalih temeljnih organizacijah niso inventivni, saj vemo, da ni nobeno delo tako kakovostno opravljeno, da ga ne bi bilo moč še izboljšati. To pa lahko dosežemo samo z ustvarjalnim delom. Težak bo prehod iz naše miselnosti ENI MISLIJO — DRUGI DELAJO na VSI MISLIMO — VSI DELAMO.

Zato je potrebno dati večje priznanje in podporo tistim inventivnim delavcem, ki znajo in hočejo doseči boljše uspehe, pa čeprav ti zlomijo ustaljeno rutinsko delo in navade. Žal se vse prevečkrat srečujemo z neposluhom do inovatorjev, ki hočejo s svojim znanjem, izkušnjami in potrpljenjem uresničiti svoje zamisli, da bi vsi skupaj delali drugače, bolje in ceneje. To pa je izziv tistim, ki so

povezani s starim, utečenim delom in so proti uvedbi sprememb pri delu. Ti ljudje delujejo zaviralno, kar inovator grenko občuti na lastni koži. S takšnim obnašanjem in odnosom do ustvarjalnega dela zavestno zanemarjamo množično ustvarjalnost, s tem pa tudi opiranje na lastne sile, kar je osnova za boljše gospodarjenje.

Zavedati se moramo, da se vsako živo delo deli na tekoče in ustvarjalno delo. Zanj je potrebno tehnično znanje in ustvarjalnost, iz katere se porodi inovacija, ki prinaša materialno korist in nov inovacijski dohodek.

V nekaterih okoljih že prihaja »v kri«, da ni nič tako dobro, da ne bi moglo biti še boljše, kar se odraža iz prijavljenih predlogov v začetku letošnjega leta. Z rednim reševanjem prijav, uresničevanjem le-teh v proizvodnji ter z ustreznim nagrajevanjem bomo vzpodbudili množično ustvarjalnost.

Pravica in tudi dolžnost vsakega delavca je, da opozarja ustrezne službe in organe na probleme in pomanjkljivosti, ki jih opazi pri svojem delu v proizvodnji ali drugem poslovanju, ter posreduje svoje ideje in predloge, kako rešiti omenjena vprašanja.

Predlogi so lahko prijavljeni v naslednjih oblikah:

1. kot že uresničene izboljšave, ki že dajejo rezultate, in sicer najkasneje v roku enega leta;
2. kot izdelani predlogi, ki se jih lahko uresniči;
3. kot ideje, ki jih je potrebno pred uresnitvijo še dodelati.

Vse podrobnosti o prijavi inovativnih predlogov navaja pravilnik o ustvarjalnosti pri delu, ki je bil sprejet leta 1984, vendar ga bo potrebno še dopolniti. To velja predvsem za nagrajevanje tistih inovativnih predlogov, pri katerih ni možno izračunati čiste gospodarske koristi.

Predstavitev nekaterih inovativnih predlogov iz leta 1986:

MARJAN ŠEGA iz Tozda Pohištvo je predlagal dodatno napravo, ki se montira na sedanjih zmogljivosti. Navedeni stroj za brušenje HM krožnih žag CH Nolmer. S pomočjo

te naprave je možno brušenje HM krožnih žag z negativnim kotom s prsne strani. Komisija je predlog obravnavala kot tehnično izboljšavo, s katero se poveča kakovost brušenja. Čiste gospodarske koristi ni moč ugotoviti, zato je komisija predlagala nagrado v višini polovice OD na zaposlenega v SRS v letu 1985, kar je 27.483 din.

JANEZ ZAKRAJSEK, FRANC ZRIMSEK in LUDVIK ŽNIDARŠIČ iz Tozda Pohištvo so predlagali izdelavo orodja za brušenje robov. Do sedaj so uporabljali posebne kolute iz brusnega papirja, ki jih je bilo treba uvažati. Po novem so izdelali posebno kletko, na kateri so natakneni pasovi narezanega brusnega papirja, kletka pa se natakne na brusni stroj. Komisija je omenjeni predlog obravnavala kot tehnično izboljšavo, z njo smo dosegli letno čisto gospodarsko korist v višini 816.444 din. Višina odškodnine je bila 89.808 din.

F. Mele

MLADEN PALIKUČA iz Tozda Tapetništvo je predlagal zamenjavo vijakov pri izdelku MOJCA TV 1 in ST 2. Z uporabo predlaganih vijakov je moč hitreje montirati izdelke. Komisija je predlog obravnavala kot tehnično izboljšavo, s katero dosežemo prihranek pri času, v vrednosti 439.642 din. Višina odškodnine je bila 21.102 din.

FERDO KRIŽANČIČ iz Tozda Pohištvo je predlagal spremembo pritrdjevanja plošč na pisalne mize SK 2601 in 6201. Bistvo spremembe je v lažji montaži mize. Dokončno uresničenje predloga bo v montažnicah kupca v ZDA. Komisija je predlog ocenila kot koristen in predlagala izplačilo enkratnega zneska v višini 10 % netto OD na zaposlenega v SRS v preteklem letu, torej 5.496 din.

To je le nekaj inovativnih predlogov, ki so že uresničeni v proizvodnji in dajejo pozitivne rezultate.

B. Petrič

Nov salon v Titovem Užicu

Podjetje Kopaonik iz Beograda, s katerim smo navezali tesnejše poslovne stike, se ukvarja predvsem z nakupom in prodajo gradbenega materiala. To je srednje velika organizacija s 1100 zaposlenimi. Njihove temeljne organizacije oziroma trgovine pokrivajo celotno območje SR Srbije. Odločili so se, da razširijo svojo ponudbo tudi s prodajo pohištva, zato so se povezali z našo delovno organizacijo. Koncept poslovanja je zastavljen tako, da oni v svojih prodajnih prostorih prodajajo samo naše pohištvo, mi pa jih oskrbujemo po sistemu, ki velja za našo maloprodajno mrežo. Na osnovi takega dogovora sta bila do-

slej odprta dva salona pohištva, prvi decembra lani v Mladenovcu in drugi 22. januarja v Titovem Užicu.

Salon v Titovem Užicu je last temeljne organizacije Drina. Stoji poleg njihovega prodajnega prostora za gradbeni material v industrijski coni mesta. Zgradba sama je nekaj posebnega in je lep primer uspešnega in prijetnega oblikovanja poslovnih prostorov. Pritličje, ki ima približno 400 m² razstavnega prostora je namenjeno prodaji našega pohištva, v nadstropju pa je sedež temeljne organizacije. Sama lokacija je precej oddaljena od središča mesta, ki ima skupaj z okolico 110 tisoč prebivalcev, vendar je

glede na novo razvijajoči se del mesta in na koncentracijo zaposlenih precej ugodna.

Začetek poslovanja je bil zaradi nepoznavanja načina dela organiziran s pomočjo naših delavcev. Ustrezna propaganda v lokalnem časopisu in na radiu, lepo urejeni ambianti pohištva ter pristnejši način pri prodaji so bili odločilni dejavniki, da je prodaja že takoj v začetku preseгла pričakovanja. Na obojestransko zadovoljstvo se ugodni trend nadaljuje, zato ocenjujemo, da bodo prvotno postavljeni cilji bistveno preseženi, kar je dobra osnova za nadaljnje širjenje takšne oblike prodaje.

Zgradba, v kateri je »naš« novi salon

Proizvodnja v Iverki stekla

Lani smo v Iverki izvedli najpomembnejšo obnovo v vsej njeni »zgodovini«.

Kakovost plošč je bila že tako kritična, da proizvajalci finalnega pohištva skorajda niso več mogli normalno poslovati. Potrebno je bilo zamenjati iztrošeno linijo za nanašanje iverja pred stiskanjem, takoj imenovano natresno postajo in prenoviti celoten sistem stiskanja — od hidravličnega sistema do izravnavne in brušne stiskalnih ter grelnih plošč stiskalnice.

Zataknilo se je že pri uvozu natresne postaje. Tako so uvozne težave premaknile načrtovani začetek obnove z avgusta na oktober. Med samo obnovo smo odkrili še nepredvidene pomanjkljivosti v siste-

mu delovanja sklepov, pa tudi materiali so bili iztrošeni.

Prva plošča je prišla iz stiskalnice 12. decembra lani, vendar njena kakovost ni ustrezala standardnim rezultatom. Dodatne obremenitve je prispeval še mraz, z znanimi težavami pri obdelavi lesa. Ko so bili ustvarjeni vsi pogoji za normalno proizvodnjo ivernih plošč, nam jo je zagodla še nesreča. V sistemu hidravlike je zatajil ventil; to je povzročilo nasprotni pritisk v delu stiskalnice, zato so se temelji v tem delu porušili. Akcija za sanacijo je hitro stekla. Vsa obnovitvena dela so v sodelovanju z Zavodom za raziskavo materiala in konstrukcij in Geološkim zavodom potekala v lastni režiji. Sanacijo smo uspešno opravili (nadaljevanje na 4. strani)

Kako kaže s stanovanji in stanovanjskimi krediti?

Brest ima letos možnost za nakup družbenih stanovanj v novem bloku na Peščenku. Zaenkrat še ne morem reči, koliko jih bo. Nekaj stanovanj se bo sprostito tudi med letom, ko se bo nekaj družin vselilo v lastne hiše. Ob tem je treba povedati, da na stanovanje čaka še 50 prosilcev.

Na področju stanovanjskih posojil je več novosti, v glavnem v zvezi z njihovim odplačevanjem. Posojiljemalci stanovanjskih kreditov, ki imajo v svojih pogodbah klavzulo o spremenljivi obrestni meri, imajo tri možnosti za način odplačevanja dolga, ne glede na to, kdaj so pogodbo podpisali. Prva možnost je odplačilo posojila v celoti, druga je revalorizacija glavnice kredita, povečane v skladu z rastjo cen industrijskih izdelkov v tekočem letu in tretja revalorizacija obresti.

V primeru, da bodo zdajšnji dolžniki izbrali revalorizacijo glavnice, bodo v povprečju z obrokom pokrili tretjino mesečnega osebnega dohodka. Tako je bilo tudi tedaj, ko so posojiljemalci podpisali pogodbo. To pa bo omogočila nominalna rast osebnih dohodkov. Če se bo posojiljemalec odločil za revalorizacijo obresti, bodo obroki v začetku silno visoki. Zelo malo je verjetno, da bo te obroke mogoče odplačevati samo z za-

služkom posojiljemalca, temveč bi morali pri odplačevanju s svojimi prejemki sodelovati tudi člani ožje ali pa celo širše družine. V tem primeru pa je potrebna za celotno izplačilo dolga manjša vsota denarja.

Ob koncu vsakega leta bodo obračunali, ali je vsota, ki jo je posojiljemalec izplačal, večja ali manjša, kot je predvideno za to obdobje. Če se bo zgodilo, da bo z revalorizacijo glavnice odplačana večja vsota denarja od predvidene, se bo glavnica za ta znesek zmanjšala. Če bo izplačana manjša vsota, se bo za ta odstotek glavnica povečala.

Čas in preračuni bodo pokazali, če bodo nekatere pogodbe podaljšali na daljši rok, kot je predvideno. Vse bo odvisno od plačilne in kreditne sposobnosti dolžnika. Sicer pa za zdaj še ni znano točno število delavcev, ki so podpisali pogodbo s klavzulo o spremenljivi obrestni meri.

Razpisana so stanovanjska posojila za gradnjo oziroma adaptacijo stanovanjskih hiš. Razpisi so objavljeni na oglasnih deskah v vseh temeljnih organizacijah Bresta. Zadnji dan za oddajo prošnje je 3. april 1987. Prosilci naj priložijo tudi vso zahtevano dokumentacijo.

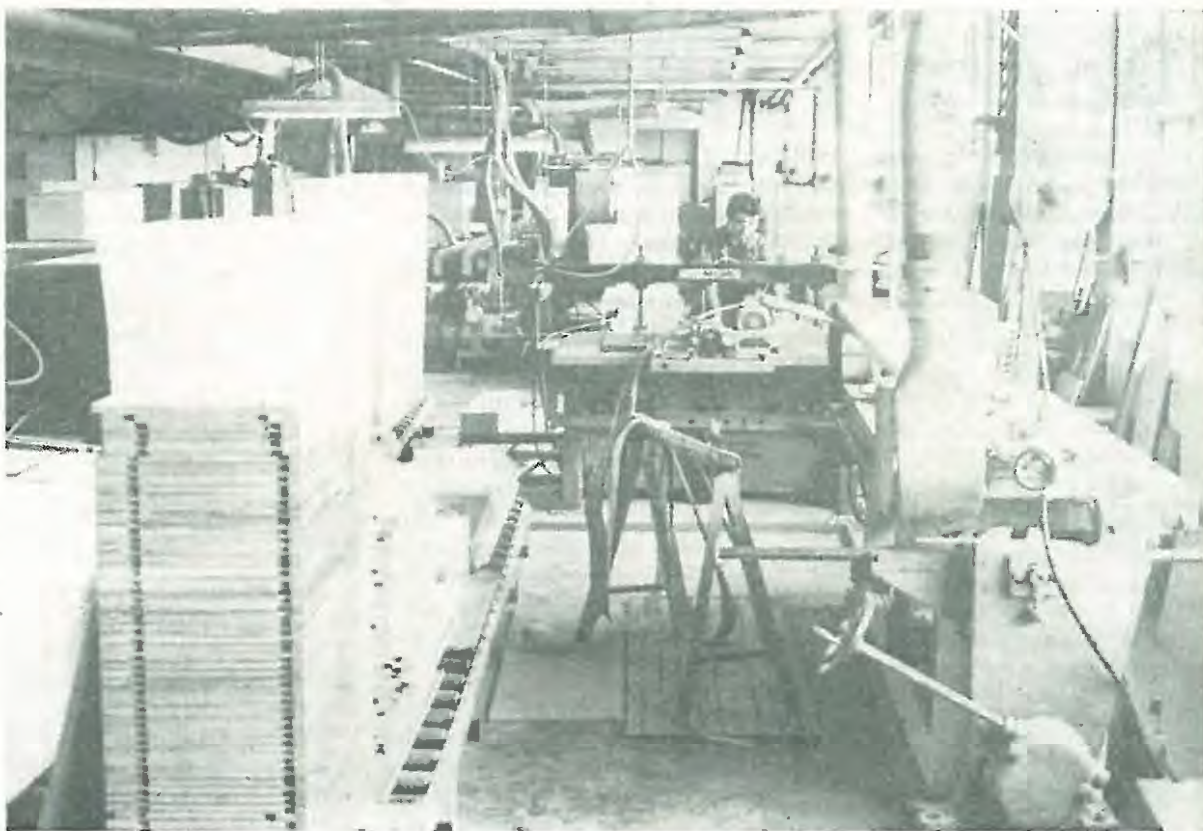
M. Drobnič

Razpis štipendij za šolsko leto 1986-87

Vzgojnoizobraževalni program	POH.	MAS.	JEL.	IV.	TAP.	GA.	ZAG.	MIN.	STR.	PRO.	SD.	Skupaj
obdelovalec lesa II	2	1	1			1	1					6
lesar širokega prof. IV	8	3	6			3	3					23
lesar — tapetnik IV					6							6
tekst. obratni konfek. IV					8							8
lesarski tehnik V	3	2	2	1		1	1					10
dipl. ing. les. VII	1	1	1			1						4
obdel. kov. in uprav. str. II									2			2
vzdr. voz. in stroj. IV	2	1		4		1	1	1	3	1		14
obdel. kovin IV									2			2
preob. in spajalec kovin IV	1	1		1					2			5
strojni tehnik				1		1		1	2		1	6
ing. strojništva VI	1			1							1	3
dipl. ing. stroj. VII									2		1	3
elektrikar energ. IV				1								1
elektrikar elektro. IV				2								2
ekonomski tehnik V										1	1	2
ekonomist VI										1	1	2
dipl. ekonomist VII										1	1	2
kuhar IV	1	1					1					3
upravni tehnik V										1	1	2
dipl. pravnik VII											1	1
narav. mat. tehnik V											5	5
	19	10	10	11	14	8	7	22	13	5	13	112

Zaradi boljše obveščenosti objavljamo razpis štipendij za šolsko leto 1987/88 kot so ga oblikovale temeljne organizacije Bresta. Skupen razpis štipendij za vso republiko bo objavila skupnost za zaposlovanje v posebni prilogi Dela, kjer bodo objavljeni roki in ostala navodila o oddaji vlog za kadrovske štipendije.

F. Turšič

Strojni oddelek v Jelki

Začetek je pohvalen

Sedemnajst naših mladih delavcev hodi vsak torek, sredo in četrtek popoldne poslušat predavanja v šolske klopi v osnovno šolo. Predavanja trajajo po štiri šolske ure. Nekaj slušateljev je od našega zadnjega poročanja prenehalo študirati. Bolje na začetku kot sredi šolanja. Preostali dajejo vtis, da so odločeni vztrajati do konca — torej pridobiti si izobrazbo četrte stopnje — lesar širokega profila.

Vsi so že šli skozi prve preizkušnje — izpite. Doslej so uspešno opravili izpite iz varstva pri delu, osnovne tehnike in proizvodnje in matematike. Popravnih izpitov ni veliko — po eden iz osnovne tehnike in proizvodnje in matematike. Najbolj težko smo pričakovali izpit iz matematike. Mislili smo, da bo še bolj razredčila njihove vrste.

Proizvodnja v Iverki je stekla

(nadaljevanje s 3. strani)

z vestnim prizadevanjem delavcev temeljne organizacije. Konec februarja je proizvodnja ponovno stekla. Kakovostni in količinski obseg sta zadovoljiva.

Ob vsem tem pa še vedno ostaja vprašanje tako dolgega zastoja proizvodnje. Ali gre pritrditi javnosti, da je za vse kriva Iverka sama, ter da je potrebno najprej urediti razmere znotraj same temeljne organizacije? Ali pa bi morda odgovor na te stalno ponavljajoče se trditve iskali tudi drugod? Mar mora Iverka prednjačiti po številu strojelomov v slovenski lesni industriji? Kaj je pravzaprav strojelom in kako ga v naši družbi opredeljujejo? Mimogrede, v Iverki beseda »strojelom« pomeni vsako pregoreto elektromotorja. Pri tako visoki organski sestavi kapitala pa se pojem strojeloma kaže v malce drugačni luči.

T. Obreza

S predavatelji so kmalu vzpostavili prijetne tovarniške odnose. To ni šola izza katedra, kjer se strogo loči kdo je profesor in kdo so učenci. Zasluga za tak odnos gre pravzaprav vsem — predavateljem in študentom. Tako je delo — učenje vodilo življenja in dela.

Največ dela v študij vlagata dva delavca, ki še nista uspešno končala osnovne šole. Ta dva bosta hkrati opravljala tudi izpite na osnovni šoli iz predmetov po učnem načrtu za odrasle. Zaenkrat dobro kaže.

Z majhno anketo smo zbrali glavne motive, ki jih usmerjajo v tako naporno delo. Anketa je pokazala: povprečna starost je manj kot 21 let, povprečno pa imajo po štiri leta delovne dobe. Vse zanima stroka in so v glavnem zadovoljni z delom, ki ga opravljajo.

Najmočnejši motiv za šolanje je izobrazba, ki jo želijo doseči, kar pomeni, da je izobrazba še vedno cenjena.

Drugi motiv je strokovno znanje za zanimivejše delo, ki ga bodo opravljali po zaključnem izobraževanju. Le eden od udeležencev je povedal, da želi odpreti delavnico, oziroma si želi več zaslužiti.

Prav vsi udeleženci menijo, da so se sami odločili za študij ob delu. Za to jih niso nagovorili starši, prijatelji, sodelavci, mojstri oziroma delavci v kadrovske službi. Zaradi študija ob delu imajo nekateri še vedno manjše težave v delovnem okolju.

Začetek je torej kar vzpodbuden. Udeležencem, kakor tudi izvajalcem gre pohvala za uspešen start, posebno še v časih, ko je lesarska stroka v največji negotovosti.

F. Turšič

Igralec Boris Kralj — kralj slovenske besede

Lep kulturni dogodek

V petek zvečer, 13. marca, je bilo peščici cerkniških »kulturnežev« dano prisostvovati uri izjemnega kulturnega programa. Obisk bi, glede na znano kulturno zagnanost cerkniške republike, lahko ocenili kot izjemen, saj je bil prireditveni prostor — čitalnica cerkniške knjižnice — premajhen za vse obiskovalce. Izraz »peščica«, kljub vsemu povedanemu, še vedno sodi zraven.

Osnovno vabilo je bilo za obisk otvoritve likovne razstave dveh likovnih pedagogov, ki poleg svojega poklicnega dela gradita tudi svojo umetniško pot. Čeprav sta se občinstvu podrobneje predstavila šele na koncu, v razgovoru z akademsko slikarko Stano Sluga — Pudobsko pa je prav, da ju na tem mestu predstavimo že na začetku.

Grafik Stane Kren je prišel v naše kraje s Štajerske. Dela kot likovni pedagog na osnovni šoli v Starem trgu. Kot pravi sam, ob delu z otroci, ob spoznavanju njihovih iskanj in iskrenosti dopolnjuje lastna razmišljanja o življenju, o odnosih z ljudmi. Prav stiska človeka, vpetega v okove različnih pritiskov in nazorov je ena osrednjih tem njegovih del.

Rahla stiska, priokus strahu ali pa globoko razmišljanje se porodita natančnemu opazovalcu njegovih podob. »Nisem zaprt, črnogled človek«, je na podobno razmišljanje odgovoril slikarki Slugovi, »le razmišljam in k temu želim vzbuditi tudi gledalce« je dejal. Torej, dvojna kulturna naloga.

Tudi sorazstavljalec, slikar, Milan Vošank ni domačin. V Cerknico je prišel s Koroške. Njegova dela so na pogled »lažja«, bolj realistična in preprosta. V sliki se najraje vrača na Koroško, ki je ni in je verjetno ne bo uspel nikoli zapustiti. Premočne so vezi na motive, na način življenja in na dom, da bi jih mogel nenadoma izriniti v po-

zabo. V vsakdanjem življenju to sicer poskuša, pri delu s čopičem pa ga vodijo izključno čustva, kot pravi.

Blizu mu je narava, ki se v njegovih delih ne kaže le v zelo raznolikih oblikah, temveč tudi v pristopih in tehnikah.

Drugi, rečem lahko, najmočnejši ton pa je nedvomno vtisnil igralec Boris Kralj. Po uvodni recitaciji Povodnega moža je zadel v središče aktualnih političnih dogodkov in prikritih stisk mnogih, ki smo ravno v tistih dneh poslušali dileme o ustreznosti in neoporečnosti Prešernove Zdravljice. Njegov uvod in recitacija sta, po aplavzu sodeč, pomenila vrh prireditve.

Rdeča nit programa, z bogatim uvodom in slovesnim zaključkom, pa je bila glasba bratov Boštjana in Jerneja Šmalca, slušatelja srednje glasbene šole in študenta glasbene akademije.

Težko je povedati, kateri od treh delov večera je bil prevladujoč. Zlili so se v prijetno kulturno celoto, ki je dala sprva ljubiteljsko zastavljeni razstavi nekaj globljega, vrhunskega.

Ob zaključku je moč dati le iskreno pohvalo vsem sodelujočim, vzbudilo organizatorju in željo obiskovalcev, za čim več tako prijetnih večerov v našem malem mestu.

V. Šega

Kako zdrave zobe imamo?

V današnjem času je tako postavljeno vprašanje žal lahko le še parodija resničnega stanja. Da bomo realni, moramo vprašati: kako bolne zobe imamo? Zobna gniloba je namreč najbolj razširjena epidemija civilizirane družbe, je kronična nadloga, ki nas spremlja vse življenje, zato se moramo vse življenje proti njej boriti. Način življenja in prehrane sodobnega človeka je zobnemu organu (zobje, zobna kost, dlesen) odvzel pravo funkcijo, to je, močno grizenje in žvečenje naravne, trde, sveže hrane. Naša hrana je pripravljena tako, da zahteva le še minimalno žvečenje, je kuhana, mehka, lepljiva, vsebuje mnogo škroba in sladkorja. Taka hrana se lepi na zobe, pri njenem razkroju pa nastajajo številne močne kisline, ki razjedajo tkiva in dražijo dlesen. Pračlovek je brez posebne ustne higiene in brez pomoči zobozdravnikov ohranil zdrav zobni organ. Danes pa tudi najbogatejše družbe na svetu ne zmorejo nuditi ljudem popolnega zobozdravstvenega varstva, kajti obolevnost za zobno gnilobo in boleznimi dlesne je v razvi-

tem svetu stoodstotna. Seveda ni v slovenskem prostoru nič drugače, finančne zmožnosti pa so mnogo slabše kot jih imajo zobozdravstvene službe večine evropskih držav. Od sredstev zdravstvenega zavarovanja je namenjen zobozdravstveni dejavnosti tolikšen delež, da lahko dobi vsak Slovenec eno enostavno zalivko (plombo) na leto. Z mostičkom, ki nadomesti dva manjkajoča zoba pa pacient izrabi svojo 23-letno kvoto zobozdravstvenega »bogastva«. V tem zaskrbljujočem položaju nam torej ostane kot najboljša možnost preventiva. Skrb za preprečevanje bolezni zob in obzobnih tkiv pomeni:

pravilna prehrana, skrbna higiena ustne votline, impregnacija zob s preparati fluorja pri otrocih, redne kontrole pri zobozdravniku.

Vsaka naštetá točka, posebno še ustna higiena, bi zahtevala samostojen članek, zato o tem kdaj drugič.

Ljudje smo pač takšni, da se zavedamo samo pravic, ki nam jih daje naše humano socialistično zdravstvo s svojo zakonodajo. Marsikdo pa morda niti ne ve, da Zakon o zdravstvenem varstvu v enem svojih prvih členov pravi: skrb za lastno zdravje je dolžnost vsakega državljanca.

Današnja mladina se že v vrtcu in v šoli navaja na sistematično skrb za svoje zobe in je prepričani smo, da bo to nekoč obrodilo sadove. Starejše generacije tovrstne vzgoje žal nismo bile deležne, lahko pa si pomagata s številnimi tovrstnimi prispevki v javnih občilih in z individualnimi nasveti zobozdravnikov. Ob upoštevanju nasvetov in po nekajletnem neprekinjenem delu obratne ambulante naj se nam ne bi bilo več treba kislom nasmehniti ob vprašanju: kako uspešni smo v boju z zobno gnilobo? Na koncu naj še enkrat in še stokrat poudarim: za zdravje svojih zob lahko veliko stori vsak sam z rednim in skrbnim čiščenjem, zobozdravnik pa po svoji moči to skrb dopolnjuje.

dr. I. Vengust

Dr. Irena Vengust odslej »naša« zobozdravnica

Vode bo dovolj

Veliko se piše in govori o onesnaževanju okolja, o kakovosti vode in o preskrbi z njo. To so podatki, ki jih vsak dan slišimo iz različnih krajev Slovenije, le malokrat pa pomislimo, kako je z oskrbo z vodo v naši občini.

Voda iz naših vodovodov je pod nadzorom Univerzitetnega zavoda za zdravstveno varstvo v Ljubljani. Letno damo v pregled okoli 100 vzorcev vode, ki jih pregledajo bakteriološko, občasno pa tudi kemijsko. Od vseh vzorcev je do 90 odstotkov ustreznih, zato sodi naša voda med boljše v primerjavi z vodo v drugih krajih.

Za bakteriološko neoporečnost moramo vodi poletni dodajati precej klora, pozimi pa malo manj. Če vode ne kloriramo, se ji kakovost zaradi splošne onesnaženosti okolja kaj hitro zmanjša.

Pritisk v vodovodih je porasel, saj imajo tudi višje ležeči kraji stalno vodo, npr. Peščenek v Cerknici in višji del Starega trga, kjer so imeli do nedavnega stalno pomanjkanje vode. Tudi na Rakeku se bodo letos popravile tlačne razmere, saj bo zgrajen nov primarni vodovod do Rakeka. Komunala skrbi za 160 km vodovodnega omrežja, 9 črpališč, 11 zajetij, 19 rezervoarjev in veliko zračnikov ter blatnikov na trasah. Porabnikom v občini dobavimo letno 1.200.000 m³ vode. Za delovanje vodovodov skrbi ekipa šestih delavcev in dva pogodbená delavca. Nekateri od njih so iz-

menoma tudi v dežurni službi za intervencije, ker je pri vodi vedno kaj narobe. Od lani sodijo v pristojnost Komunale tudi hišni priključki in vodomeri. Stroški za popravila okvar in servisiranje vodomerov se pokrivajo iz dela vodarine. Stranke morajo plačati stroške popravila le tedaj, če same poškodujejo te naprave, ali če se pokvari po njihovi krivdi oziroma malomarnosti.

Vedeti je treba, da hišne naprave in instalacije ne sodijo med zadolžitve delavcev Komunale. To ni komunalna temveč obrtna dejavnost.

Delavci Komunale na nujne pozive popravljajo tudi omenjene okvare v hišah. Za oskrbo prebivalstva v času zastojev, okvar in popravil imamo vodo akumulirano v zbiralnikih, ki vsebujejo skupno 4000 m³ vode. Ta količina zadostuje za enodnevno oskrbo. Zbiralniki morajo biti vedno polni tudi zaradi primera požara.

Vsak javni vodovod ima tudi hidrante, namenjene za gašenje požarov. Na našem območju je teh hidrantov veliko vrst in dimenzij. Nekateri so še iz predvojnih časov, pa vse do današnjih, ki jih vgrajujejo na novih vodovodih. Zadržanja leta postavljajo nadzemne hidrante, ki so dobro vidni tudi pozimi, saj nekaterih starejših, podzemnih, pogosto ni mogoče najti. Postopoma bodo vse stare, neustrezne in neuporabne zamenjali z novimi, nadzemnimi hidranti.

(nadaljevanje na 6. strani)

Razstavljalca v razgovoru s slikarko Stano Sluga

Poškodbe pri delu v letu 1986

Lani je bilo v naši delovni organizaciji 185 poškodb pri delu, na poti na delo in z dela. Zaradi teh poškodb je bilo izgubljenih 2319 delovnih dni. V primerjavi z letom poprej se je število poškodb zmanjšalo za 0,5 odstotka, število izgubljenih delovnih dni pa povečalo za 5,7 odstotka. Pogostost poškodb, ki je razvidna iz podatka o številu poškodb na 1000 delavcev je bila za 30 odstotkov manjša kot je znašala tovrstno povprečje lesne industrije Slovenije v letu 1985 (ustreznih podatkov za leto 1986 še ni), resnost poškodb, ki jo ponazarja število izgubljenih dni na poškodbo pa za 31 odstotkov. Več nam povedo podatki v spodnji razpredelnici:

Skoraj vse poškodbe so bile lažjega značaja. Trinajst je bilo nekoliko hujših, vendar ni so povzročile invalidnosti.

Število poškodb pri delu se je povečalo v Tapetništvu, Skupnih dejavnostih, v Jelki, v Žagalnici in malenkostno (za

2 odstotka) v Pohištvu. V drugih temeljnih organizacijah je bilo precej manjše kot prejšnje leto. Pogostost poškodb je bila največja na Iverki, kjer se je v letu dni povprečno poškodovalo 13,1 odstotka delavcev, razmeroma visoka pa še v Žagalnici (12,5 odstotka) in v Jelki (12,3 odstotka). Povprečna odsotnost z dela na poškodbo je bila zelo velika v Prodaji (52 delovnih dni na poškodbo), nekoliko večja od povprečja pa še v Tapetništvu (16,1 dni) in na Mineralki (13,8 dni).

Največ nezgod, kar 52,5 odstotka se je pripetilo pri manj nevarnih delih, kot so posamezna ročna dela, dela z ročnim orodjem, notranji transport in gibanje ljudi pri delu (padci na tovarniškem območju ipd.). Pri delu z rezkalnimi stroji je bilo 4,3 odstotka vseh poškodb, pri delih z žagami vseh vrst, ki štejejo za najnevarnejša, pa 12,9 odstotka. Precej poškodb, kar 9,7 odstotka se je pripetilo na poti na delo in z dela.

Zunanjetrgovinska registracija tudi po novih predpisih

Že konec leta 1985 so bili sprejeti novi predpisi, ki urejajo zunanjetrgovinsko poslovanje in dejavnost organizacij združenega dela v zunanjetrgovinskem poslovanju.

Novi predpisi so na tem področju prinesli precej novosti. Opredeljujejo drugačne pogoje, ki jih morajo izpolnjevati organizacije združenega dela, da se lahko registrirajo za opravljanje zunanjetrgovinske

dejavnosti. Na podlagi novih predpisov naj bi organizacije združenega dela uskladile registracijo svoje zunanjetrgovinske dejavnosti do 19. decembra 1986. Najkasneje do tega dne naj bi predložile zahtevo za izdajo soglasja za opravljanje zunanjetrgovinske dejavnosti po novih predpisih pri zveznem sekretariatu za zunanjo trgovino v Beogradu. Tej zahtevi naj bi predložile

tudi vse potrebne odločbe in potrdila, ki jih predvidevajo novi predpisi.

Ker je bilo na pogoje veliko pripomb, je bilo v zvezi s tem konec lanskega leta sprejetih nekaj sprememb omenjenih predpisov. V teh spremembah so bile večinoma upoštevane vse tiste pripombe, ki so bile dane na prvotno sprejete pogoje, ki naj bi jih izpolnjevale organizacije združenega dela, če bi hotele obdržati registracijo za opravljanje zunanjetrgovinske dejavnosti. Podaljšani je bil tudi rok, do katerega morajo organizacije združenega dela vložiti pri sekretariatu za zunanjo trgovino zahtevo za izdajo soglasja za opravljanje zunanjetrgovinske dejavnosti. Rok je bil do 19. februarja 1987.

Naša delovna organizacija v celoti izpolnjuje vse pogoje za opravljanje zunanjetrgovinske dejavnosti glede na spremenjene predpise. Tako naj bi na podlagi zahteve in dokazil o izpolnjevanju pogojev pridobili ustrezno soglasje zveznega sekretariata za zunanjo trgovino, da lahko sami še naprej opravljamo zunanjetrgovinsko dejavnost.

A. Perčič

Naš vozni park

Transportna služba, ki je v sestavi temeljne organizacije Prodaja, ima skupaj 25 tovornih vozil. Od tega so tri vozila s prikolico, en vlačilec s prikolico, tri vozila z montiranim dvigalom za nakladanje in razkladanje tovora ter osemnajst tovornih vozil z nosilnostjo od 6 do 7 ton.

Brestove prevozne zmogljivosti ne pokrivajo vseh potreb po prevozi, zato si moramo pomagati tudi z drugimi transportnimi organizacijami, predvsem z Obrtno zadruzo Prevoz iz Cerknice, v katero so vključeni zasebni avto-prevozniki in s Transavtom iz Postojne.

Brezhibnost vozil je odvisna tudi od rednega vzdrževanja, zato je v okviru transportne službe organizirana mehanična delavnica. V njej so poleg vodje zaposleni štirje mehaniki. S staranjem vozil (trenutno imamo devet vozil starih več kot osem let) so popravila vse pogostejša. Prav od hitrega popravila vozil je odvisen finančni rezultat in hitra dostava blaga do končnega kupca. Za večja popra-

vila, ki jih ne zmoremo v lastni mehanični delavnici, uporabljamo storitve drugih mehaničnih delavnic, kot so Avtoobnova iz Ljubljane, Transavto iz Postojne in Trgovarstvo iz Kopra. Za redno vzdrževanje in manjša popravila osebnih vozil, ki jih je v temeljni organizaciji Prodaja in Skupnih dejavnosti kar precej, je zadolžen skladiščnik rezervnih delov.

S tovornimi vozili prevažamo pohištvo, žagan les, iverne in negor plošče. Vozimo predvsem na razdaljah do 600 km, na daljših razdaljah pa le izjemoma. V takšnih primerih se obrnemo na druge prevoznike, predvsem na voznike s povratno vožnjo.

Da bi prevoze kar najbolj pocenili in vozila maksimalno izkoristili, smo se dogovorili, da na Brestu vodimo enotno transportno politiko. Vsa naročila za prevoze zbiramo na enem kraju. Le s tako metodo je moč vse prevoze načrtovati tako, da so vozila optimalno izkoriščena, s tem pa seveda znižamo tudi prevozne stroške.

J. Škrli

TOZD	Število poškodb				Indeks na leto 1985	Št. pošk. na 1000 del.	Št. izgub. del. dni	Indeks na leto 1985	Izgub. del. dni na pošk.
	Pri strojih	Ostalih delih	Na poti	Skupaj					
POHIŠTVO	16	36	4	56	102	79,3	696	136	12,4
MASIVA	14	14	—	28	93	95,6	250	70	8,9
ŽAGALNICA	9	13	4	26	137	125,0	287	89	11,0
GABER	3	8	1	12	80	87,6	151	41	12,6
IVERKA	8	12	1	21	68	131,3	259	85	12,3
JELKA	8	8	5	21	161	122,8	257	123	12,2
TAPETNIŠTVO	4	3	1	8	800	63,5	129	3225	16,1
MINERALKA	—	5	—	5	45	94,3	69	125	13,8
PRODAJA	1	3	—	4	40	16,1	209	303	52,3
PRODAJA	1	3	—	4	40	16,1	209	303	52,3
SKUPNE DEJAVNOSTI	1	1	2	4	400	22,2	12	600	3,0
	64	103	18	185	99,5	81,0	2319	105,7	12,5

V. Žnidaršič

Vode bo dovolj

(nadaljevanje s 5. strani)

Voda prihaja do pip iz vodnih zajetij ali vodohranov. Nekatera zajetja so še površinska, pretežni del vode pa se zajema v vodnjakih v globini do 20 m. V teh globinah je voda veliko manj onesnažena kot v površinskih izvirih, zato se je tako zajemanje vode povsod uveljavilo. Globinski zajem vode imamo v Loški dolini, pri Mramorovem za bloško območje in pod Topolom za cerkniški vodovod.

Manjši lokalni vodovodi, ki jih je kar precej, nimajo organiziranih pregledov pitne vode in ne ugotavljanja nje ne bakteriološke in kemične kakovosti. To je velika pomanjkljivost, saj je slaba voda lahko vir nevarnih obolenj. Zato si bomo prizadevali vključiti tudi te vodovode med redno kontrolo.

Stroške, ki nastanejo pri vodooskrbi, plačajo občani v ceni za porabljeno vodo. Za tiste porabnike, ki nimajo vodomero, merimo porabo vode z vodomeri, sicer pa jo zaračunavamo z normativi.

Cena 1 m³ vode je za gospodinjstvo porabo nižja, kot za industrijsko. Tak način plačevanja vode imajo skoraj vsa komunalna podjetja v naši republiki. Ceno vode sestavlja neto cena ali cena enostavne reprodukcije, in dodatna, ali cene razširjene reprodukcije. Poleg tega je treba plačati še republiški vodni prispevek.

Iz enostavne reprodukcije se pokrivajo stalni stroški obratovanja. Največ sredstev gre za električno energijo in amortizacijo. Iz sredstev za razširjeno reprodukcijo se gradijo novi vodovodi. Ker je teh sredstev premalo, so seveda potrebni še drugi finančni viri. Glede cene vode se na podlagi predloženih kalkulacij in na osnovi družbenega dogovora o formiranju cen, ki je enoten za celotno SRS sporazumejo uporabniki in izvajalci. Dosedanje meritve kažejo, da je vode dovolj. To pomeni, da prihodnja leta ne bodo »suha«, saj so nova podzemna zajetja izdatna in je vode več, kot je trenutno porabimo.

P. Tomšič

15. marec na Cerknješkem jezeru

OBVESTILO

Obveščamo vse starše, ki želijo prijaviti svoje otroke v vzgojno varstveno enoto Cerknica, Rakek ali Stari trg za šolsko leto 1987/88, naj prošnje oddajo do 15. maja 1987 v tajništvo VVDO Cerknica, Cesta na jezero 17.

Sprejem otrok — novincev bo s 1. septembrom 1987.

Vzgojno varstvena DO
Cerknica

V spomin

30. januarja smo se na cerkniškem pokopališču za vedno poslovili od našega delavca Jožeta Mevca.

Jože je bil na Brestu zaposlen 20 let. Opravljal je več različno zahtevnih del. Leta 1983 je uspešno opravil tečaj za voznika villičarja.

Težka in huda bolezen ga je iztrgala iz vrst našega kolektiva v 46. letu starosti.

Pred boleznijo je opravljal dela oziroma naloge skladiščnega delavca pri odpremljanju in skladiščenju gotovih izdelkov.

Spominjamo se ga kot dobrega delavca in tovariša, ki smo ga prav zato cenili in ga imeli radi.

Kolektiv
TOZD POHIŠTVO

Cerkniški pustni teden

Letošnji teden pustnih prireditev v Cerknici je dodobra razgibal sicer zaspano in vsakdanjim skrbem prepuščeno Cerknico. Cerkniško Pustno društvo, kateremu se ob Pustu pridruži cela množica skritih privržencev Pusta, je ob izjemnih naporih organizacijskega odbora in nekaterih posameznikov ter ob (končno) velikem razumevanju in pomoči upravnih organov in vsega našega združenega dela, pokazalo in dokazalo, da se da tudi v tako majhnem kraju, kot Cerknica v slovenskem merilu nedvomno je, zamisliti, organizirati in tudi uspešno izvesti takšne in podobne velike prireditve. Društvo je dokazalo, da imamo tudi na cerkniškem velike turistične možnosti in predvsem perspektivo razvoja v turizmu, le zavzeti se bo treba drugače kot doslej. Imamo in ponudimo lahko natanko tisto, kar čedalje pogosteje išče današnji, še bolj pa jutrišnji, industrijskega turizma siti domači, še bolj tuji turist.

Teden pustnih prireditev v Cerknici, ki je letos dobil novega generalnega pokrovitelja časopisno podjetje PAVLIHA iz Ljubljane, kar lahko šteje kot eno najuspešnejših potez organizacijskega odbora društva, se je pričel 26. marca zvečer v gostilni Pod Goričico ali Pri Zgoncu, kar zveni bolj domače. Prva javna vaja ansambla Kurja pout je odlično uspela, saj se je originalna zasedba ansambla iz ure v

uro povečevala in spontano zbrani glasbeniki so si pošteno dali duška in navadili vrsto povsem novih skladb. Zaradi javnosti vaje poslušalstva seveda ni manjkalo in očividci pripovedujejo, da je samo trdno zgrajeno zidovje Zgončeve hiše preprečilo dokaz tistega znanega fizikalnega zakona, ki uči, da dva predmeta istočasno ne moreta zasedati istega prostora. Vzdušje je bilo enkratno in čeprav se je izkazalo, da je ta prireditev predvsem namenjena domačinom in to tistim najbolj go-rečim privržencem Pusta, ki kar ne morejo dočakati svojega praznika, je treba takšne večere skrbno gojiti naprej. Pogovori in ugibanja o naslednjem dnevu so tisto, kar ustvari »štimumo«, ustvari potrebno napetost in pričakovanje pred nadaljnjimi dogodki. Pa še zdravstveni dom je povsem blizu, seveda zgolj in samo za vsak primer, če bi se komu zaradi milih viž preveč hudo storilo.

V petek je bila na vrsti tradicionalna Butalska skupščina, ki jo je Radio Ljubljana že vzel za svojo, domačini smo je pa tako in tako navajeni. Kako veliko je zanimanje za tovrstne prireditve in kako lačni so naši ljudje smeja in dobre volje, se je pokazalo že pol ure pred pričetkom, ko nisi več našel prostega sedeža, pa tudi stojišča so bila skoraj polna. Skupščina je povsem opravičila svoj sloves, zlasti pa velja pohvaliti

pevski zborček, ki je bil res enkraten.

V soboto so prišli na svoj račun naši otroci. S pomočjo ZKO in kulturne skupnosti nam je uspelo organizirati prijetno in nadvse zabavno prireditev, kjer so si otroci dali duška v polni meri. Morda je prireditev malce presenetil (pre)velik odziv otrok in staršev, toda kljub strahoviti gneči v prostorih Restavracije, so se otroci ob pomoči čarovnika Mirana Čanka in Andreja Šiferja nadvse imenitno zabavali. Priporočili bi organizatorju, da naslednje leto zagotovi dovolj velik prostor in poskrbi tudi, da se bodo otroškega pustovanja lahko udeležili tudi otroci iz ostalih krajevnih skupnosti naše občine. Mimogrede rečeno, Pustno društvo je tudi dokazalo, da

Kdo pravi, da nismo za kulturo?

dni. In ravno skrb za kvaliteto in visoka kulturna raven vseh pustnih prireditev nam zagotavljata, da bomo tudi vnaprej sprejemali številne obiskovalce, ki bodo želeli »v

bil vse prej kot ples, in torkov večer v maskah, ki se ni dosti razlikoval od sobotnega.

Morda je nepričakovani mraz v torek ponoči naredil svoje, kajti po »vlečenju ploha« žalovanje v Zajfenci ni bilo tako živahno kot leta poprej. Razumljivo, kajti teden je bil dolg in utrujenost je tudi naredila svoje. In nato veliko razočaranje: Pustov pogreb! O njem ne kaže izgubljati besed, kajti pogreba, ki ga lahko označimo z veliko ničlo si v prihodnje za zaključek pustnih prireditev prav gotovo ne želimo več. Naj bo letošnja izkušnja organizatorjem v resen opomin in pošten premislek. Mnenja smo, da je velika škoda, da Pustno društvo dopusti takšen madež na sicer dobro organiziranih pustnih prireditvah.

Zanimive so nekatere izjave bolj ali manj znanih Slovencev, ki so spremljali letošnje pustne prireditve pri nas. Tako je tovariš Spineli iz Portoroža ob velikem navdušenju v nedeljo, potem ko si je ogledal karneval, že povabil nekatere naše skupine na znano Portoroško noč.

Bine Rogelj, odgovorni urednik Pavlihe, je bil navdušen po svoje, kajti slišal je za nas, da pa smo na cerkniškem sposobni česa takšnega, pač ni pričakoval.

Najzanimivejšo ter razmisleka vredno izjavo pa je dal Vili Vodopivec, ki je rekel dobesedno takole: »Res ste dobri, ampak hvaliti se pa ne znate!«

P. Hribar

»Uvoženi« del pustnega sprevoda

je na mladih prihodnost, le prav in dovolj zgodaj jih je treba pričeti vzgajati.

Nedelja! Višek vseh pustnih prireditev ali Veliki karneval po ulicah Cerknice! Česa takega Cerknica zlepa ni doživela, kajti za ta letni čas enkratno vreme, vse črno obiskovalcev in kilometrske kolone na vseh dostopnih cestah, vse to je napovedovalo izjemno lepo in zabavno prireditev. Velike figure, ki so značilnost našega karnevala in nam jih zavidajo v širšem slovenskem prostoru, so zopet zablesteli v vsem svojem sijaju in ob njih številne, povsem naše maske na čelu s precej povečano skupino Butalcev. Dobro ozvočen prireditveni prostor in krepko priostrena jezika Valvazorja in Obloškega Tončka, sta pripomogla, da se je nasmejal, nekateri pa so se vsak gledalec lahko dodobra veda zopet pihali od jeze, če takoj ne, pa zvečer, ko jim je kapnilo.

Mirno lahko trdimo, da se redkokateri karneval lahko pohvali s takšnim izborom originalnih mask in s samo vsebino karnevala, kar ne nazadnje dokazujejo številni ugledni gostje (tudi reg. tablice CC in CD smo zasledili) ter številna priznanja naših obiskovalcev takoj po končani prireditvi in še nekaj naslednjih

živo« doživeti katero od prireditev Pusta na cerkniškem.

Ponedeljkov večer je bil posvečen našemu pokrovitelju Pavlihi. Kdor je ostal doma lahko samo obžaluje, kajti tako prijetnega večera in dobre zabave že dolgo ni bilo v Cerknici. Dogajalo se je veliko, preveč, da bi lahko opisali prav vse, rečemo lahko le, da so se obiskovalci Pavlihovega večera imenitno nazabavali. Lahko si le želimo, da bi bilo takih zabav dosti več med vsem letom in da se odgovorni v cerkniškem gostinstvu lahko krepko zamislijo. Naj omenimo samo sobotni ples v maskah v restavraciji, ki je

Maske so še nasmejane

Pustni sprevod najmlajših

Butalska skupščina je bila pripravljena...

Pomlad letos ne zamuja

Novosti v knjižnici

Stanko JANEŽ: Poglavitna dela slovenske književnosti,

1. del

Knjiga je sicer že šesta, vendar precej dopolnjena in spremenjena izdaja, ki prinaša odlomke vsebin in oznake pomembnih slovenskih literarnih del od 18. stoletja do današnjih dni.

BOJEVNIKI NEBA

Prva knjiga o zgodovini letalstva nam predstavlja vojaška letala od začetkov do druge svetovne vojne.

Franček BOHANEČ: ILOVICA

Tri samostojne novele, ki so sicer povezane skupaj v ljubzenski triptih. Naslovi novel so Ilovica, Gozdarice, Golob. Usode ljudi v novelah so vzete iz Slovenskih gor, ljubljanskega Barja in jadranske obale.

ZLATA KNJIGA, 6. letnik

V zbirki za otroke so naslovi zelo branih knjig, ki so še vedno železni repertoar branja v osnovnih šolah: Kästner E.: Emil in detektivi, Šmahelova H.: Velik križ, Baum V.: Čarovnik iz Oza, Čukovski K. J.: Doktor Jojbol, Barrie J. M.: Peter Pan. H. Mele

Republiški polfinale ŠSD v namiznem tenisu

V petek 13. marca so telovadnico osnovne šole v Cerknici zopet napolnili igralci namiznega tenisa. Na polfinalu republiškega prvenstva šolskih športnih društev so nastopili učenci in učenke, ki so bili na prvenstvih občin ljubljanskega območja najboljši (ekipno, posamezno in v dvojicah).

Prvaki so bili znani šele zvečer, saj so zagrizeni boji med večimi in tudi manj večimi trajali ves dan. Nastopilo je namreč 77 učencev in 61 učenek med posamezniki, 19 ekip učenk, 25 ekip učencev ter 36 dvojic učencev in 28 dvojic učenek. Nastopajoči so prišli v Cerknico iz petnajstih občin, od Ljubljane, Domžal, Hrastnika do Črnomlja.

Uvrstitve:

Učenci posamezno:

1. Skafar, Vecko (OŠ Bičevje, Ljubljana)
2. Kešeljevič (OŠ V. Vodnik, Ljubljana)
- 3.—4. Struna, Murn (OŠ Pionir, Kočevje)

Učenke posamezno:

1. Fajdiga (OŠ Prule, Ljubljana)
2. Gozlj (OŠ V. Vodnik, Ljubljana)
- 3.—4. Starec, Nišavič (OŠ V. Vlahovič, Ljubljana)

Dvojice:

Učenci:

1. Murn, Struna (OŠ Pionir, Kočevje)

2. Skafar, Vecko (OŠ Bičevje, O. Kovačič, Ljubljana)
- 3.—4. Tisaj, Gostiša (OŠ M. Blejec, Domžale) Kešeljevič, Rebič (OŠ V. Vodnik, Ljubljana)

Učenke:

1. Nišavič, Guzelj (OŠ V. Vodnik, Ljubljana)
2. Sevshek, Sluga (OŠ A. Jakhel, Zalog)
- 3.—4. Teršek, Matijević (OŠ H. Rajka, Hrastnik) Starec, Golob (OŠ V. Vlahovič, Ljubljana)

Ekipno:

Učenke:

1. OŠ V. Vodnik, Ljubljana
2. OŠ A. Jakhel, Zalog
- 3.—4. OŠ H. Rajka, Hrastnik OŠ O. Kovačič, Ljubljana

Učenci:

1. OŠ Pionir, Kočevje
2. OŠ V. Vodnik, Ljubljana
- 3.—4. OŠ V. Vlahovič, Ljubljana OŠ M. Blejca, Domžale

Najboljša mesta so zasedli tekmovalci, ki sicer tekmujejo pri znanih namiznoteniških društvi (Olimpija, Ilirija, Vesna, Kočevje, Novo mesto) in vadijo skoraj vsak dan dvakrat.

Tekmovanje je ob pomoči namiznoteniške zveze Slovenije in ZTKO Cerknica priredilo športno društvo Rakek v počastitev 13. marca — krajevnega praznika.

P. Kovšca

Mladostno in tekmovalno vzdušje

Pavel Kunaver Cerkniška jezera

V novem podlistku Cerkniško jezero nam njegov avtor Pavel Kunaver na potopisni način predstavi jezero in njegovo okolico, njun utrip glede na letne čase, njuno navezanost in odvisnost. To besedilo je v primerjavi s prejšnjim podlistkom dokaj sodobno, saj je izšlo leta 1967 v založbi Mladinska knjiga v zbirki Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, ki jo je izdal Zavod za spomeniško varstvo SRS.

Pavel Kunaver, profesor, pedagoški svetnik, geograf, jamar, turist in organizator skavstva in tabornišstva, se je rodil leta 1889 v Ljubljani. Studiral je v Ljubljani in na Dunaju. Učil je na gimnaziji v Ljubljani, ob tem pa veliko delal z mladino in jo uvajal v življenje v naravi, v taborih. Je avtor vrste planinskih spisov in knjižic, znan pa je tudi kot planinski slikar. V speleologijo sta ga uvedla Cerk in Pick. Z njima in drugimi tovariši je preiskal večji del dolenskega in notranjskega kraja. Bil je eden od prvih članov društva za raziskovanje jam.

S tega področja je napisal vrsto poljudnoznanstvenih člankov in knjig. Znan je po povesti: Skozi led in sneg (1944), Pastir v Zlatogovem kraljestvu (1945) Neizprosni sever (1958) in spomini Moje steze (1979).

Cerkniško jezero je posebnost med naravnimi zanimivostmi Slovenije in Evrope. Zaradi velikih sprememb, ki se v glavnem pojavljajo najmanj vsake nekaj mesecev, posebno po hudem deževju, včasih pa tudi nenadoma, namreč ne pozna sezone. V vsakem letnem času je drugačno, včasih pa se vsa slika popolnoma spremeni že v nekaj dneh. Na suhem dnu, po katerem smo danes še hodili, utegne biti že v 24 urah toliko

vode, da je prehodno le še s čolnom in da tam, kjer so se dan poprej igrali otroci in se je pasla živina, plavajo spet ribe.

Ker je jezero veliko, saj meri ob poplavi 26 km², torej približno petkrat več kot Bohinjsko jezero, ker je ob njem toliko kraških pojavov in ker ob različnih višinah oziroma ob izginotju vode vidimo zdaj te, zdaj one zanimivosti, moramo jezero večkrat obiskati. Turist, lovec, ribič, znanstvenik, slikar — vsakdo

najde na jezeru, kar si želi: lepoto, tišino, naravne zanimivosti in zdravo telesno kulturo.

LEGA CERKNIŠKEGA JEZERA

Cerkniško jezero ali Blata, kakor ga imenujejo nekateri Jezerčani, je pravo presihajoče jezero in leži v kotlini, katere dno s pravim speleološkim imenom imenujemo polje.

Kakor nad 240 drugih takih polj dobiva Cerkniško jezero večino svojih dotokov le od podzemskih kraških izvirkov in voda odteka iz njega samo pod zemljo. Z vseh strani ga obdajajo visoke planote in vzpetine Dinarskega gorovja. Na jugu in zahodu se vzpenjajo zelo strma pobočja Javornika z Debelim vrhom (1240 m). Vzhodni deli Javornika prehajajo v obsežno visoko planoto Snežnika (1790 m), katerega večji del leta zasneženi vrh vidimo le v severnem delu kotline. Obe planoti sta zakraseli in brez sledu tekoče vode, četudi je na njih ponekod do 2600 mm padavin na leto.

Vzhodna, ravno tako zakrasela stran jezerske kotline je bolj razgibana. Tam se dviguje razgledna in romantična Križna gora (855 m; iz Cerknice 1 uro in pol, iz Loža 45 minut) z znamenito Križno jamo in prav tako razgledna Sv. Ana (815 m). Na severovzhodu se dviga Bloška visoka planota, kjer so bili doma prvi smučarji v srednji Evropi.

Nad severnim bregom jezerske kotline je 1114 m visoka Slivnica, sestavljena iz nepropustnih dolomitov, s katere je najlepši pogled na jezero (nanjo lahko pridemo tudi z avtom). Tudi velik del njenega ozemlja je dolomit, zato je na tej strani edina globoko zarezana dolina Cerkniščice, edine reke, ki priteka sem na površju. Na severozahodni strani nizki, precej razčlenjeni dolomitni griči ločujejo malo kraško polje pri Rakeku od Cerkniške kotline. Ti so, v na-

sprotju z večino hribovite okolice, ki je porasla z velikimi gozdovi, precej goli. Njih severna stran se imenuje Čista stran in ima mnogo lepih smučišč.

V kako izraziti kotlini leži Cerkniško jezero, spoznamo šele, če se potrudimo vanjo z vseh strani. Sedlo med Gornjim jezerom in Loško kotlino je 99 m, sedlo med Cerknico in Rakekom pa 71 m nad jezerskim dnom (ki je 548 m n. m.). Ker je kotlina udrt med visoke planote in vzpetine, se nam zdi še globlja, posebno, ko se bližamo temnim pobočjem Javornika. Nehote se vprašujemo, kako je nastala tu sredi gorovja in kaj se godi z ogromno množino vode, ki se steka v to veliko naravno kotanjo, v kateri ne vidimo niti enega potoka, kaj šele reke, ki bi odtekala na katerokoli stran. Odgovor bomo našli šele, če bomo prepotovali jezersko dno in njegove bregove po večkrat in v raznih obdobjih.

DOHODI V KOTLINO CERKNIŠKEGA JEZERA

Avto nas danes lahko pripelje prav v osrčje jezera — na Goričico in na Otok, do glavnih pojavov pa moramo peš. Zato priporočamo izletnikom na Cerkniško jezero, da obujejo močnejše čevlje. Uporabljajo naj zemljevid v tem vodniku ali pa boljše v merilu 1:25000, da se bodo lažje gibal po širšem jezerskem dnu.

Avtomobilistom in motoristom so na voljo naslednji dohodi:

1. Iz Ljubljane:

a) do Logatca, nato skozi vas Martinj vrh v Laze ob Planinskem polju, na Rakek in še 5 km do Cerknice, glavnega izhodišča na Cerkniško jezero.

b) do Planine, od tam mirno grajskih razvalin čez Planinsko polje na Rakek in od tam v Cerknico. Ob visoki vodi je ta cesta v

dolžini okoli pol kilometra poplavljen! Ob srednji vodi pa je priporočljiva, ker lepo vidimo velik del Planinskega polja pod vodo.

c) do Ravbarkomande 2 km pred Postojno. Priporočljivo posebno ob veliki vodi, ker se vozimo kakih 6 km ob Planinskem polju, ki je tedaj spremenjeno v lepo jezero. Od Ravbarkomande, kjer so kažipotne table, vodi skozi Rakov Škocjan in krasne gozdove okoli 15 km dolga gozdna cesta.

č) čez Ljubljansko barje, Studenec, Gornji Ig in Rakitno v Cerknico — pot je zanimiva, ker se pokrajina zelo spreminja: barje, kraški svet okoli Krma, dolomitna pokrajina nad Cerknico.

2. Iz Postojne 2 km do Ravbarkomande.

3. Iz Ilirske Bistrice skozi Trnovo in gozdove Javornika v Cerkniško kotlino do Varuha na prevalo med Cerkniško in Loško kotlino, nato proti severozahodu v Cerknico.

4. Z Dolenjske je posebno zanimiv dohod skozi Sodražico in čez Bloško planoto.

5. Z vzhoda pridemo v Cerkniško kotlino iz kotline reke Kolpe čez Prezid, Babno polje in Loško kotlino. Iz te kotline imamo kar dva dohoda, in sicer čez Dane do Gornjega jezera ali pa mimo Križne jame čez Bloške police v Grahovo in Cerknico.

Pešec se bo verjetno pripeljal do železniške postaje Rakek, kjer bo stopil na avtobus, ali pa bo šel 5 km daleč do Cerknice. S pomočjo dobrega zemljevida bo našel tudi staro pot čez dolomitne griče, ki je skoraj za en kilometer krajša. Lahko pa bi šel tudi naravnost: skozi vasico Zelše do Jamskega zaliva ali do Pogreščakov v zahodnem delu Cerkniškega jezera, ali pa do Dolenje vasi tik ob jezeru.

Obzornik

glasilo delovne organizacije

PRED 10

(iz številke 114. — 31. marec 1977)

NALOŽBE ZA SKLADNEJŠI RAZVOJ

Sestavni del srednjeročnega plana razvoja Bresta so tudi investicijska vlaganja v enostavno in razširjeno reprodukcijo. Investicije v letih 1976 do 1980 so usmerjene predvsem v nadaljevanje prestrukturiranja proizvodnje, v specializacijo proizvodnih kapacitet, v zamenjavo in modernizacijo opreme, v razvoj trgovine in lastnega transporta. Razlogi za takšno usmeritev investicijskih vlaganj so znani. Prestrukturiranje proizvodnje ne pomeni njenega zmanjšanja, temveč oblikovanje takih proizvodnih zmogljivosti, v katerih bomo predvsem z vloženimi sredstvi omogočili pogoje hitrejšega ustvarjanja dohodka za modernizacijo pohištvenih kapacitet. Investicije v prestrukturiranje proizvodnje, kamor prištevamo od predvidenih predvsem investicijo v sedanji objekt stare tovarne ivernih plošč — investicijo v proizvodnjo mineralnih plošč, bodo torej posredno omogočile dobro osnovo za hitrejšo rast produktivnosti in standarda zaposlenih tudi v pohištvenih tovarnah.

URESNIČEVANJE NAČRTOVANIH CILJEV

Naše gospodarjenje v začetku leta 1977

Z letnim načrtom smo opredelili naše cilje gospodarjenja in si zastavili ukrepe za njihovo uresničitev. Čeprav sta pretekla šele dva meseca, že lahko ugotovljamo in ocenjujemo uresničevanje zastavljenih ciljev. Oglejmo si torej najosnovnejše podatke o našem gospodarjenju.

Proizvodnja je bila dosežena v znesku 132.562.000 dinarjev, kar je za 0,2 odstotka nad normalno dinamiko mesečnega doseganja letnega načrta. Primerjave z lanskim enakim obdobjem kažejo 30 odstotkov rasti, vendar so nerealne glede na obratovanje v novi tovarni ivernih plošč. Upoštevati pa je tudi treba, da je bil obseg proizvodnje v lanskim prvih mesecih prilagojen tržni situaciji in da je v posameznih primerih šlo tudi za omejevanje proizvodnje.

SPORAZUM PROIZVAJALCEV IVERNICH PLOŠČ

Slovenski proizvajalci ivernih plošč — BREST Cerknica, GLIN Nazarje, LESNA Slovenj Gradec, Lesna industrija Kočevje in MEBLO Nova Gorica — so pripravili predlog samoupravnega sporazuma, s katerim naj bi dolgoročno uredili medsebojne odnose. Sporazum temelji na določilih zakona o združenem delu. Naj omenimo njegove glavne značilnosti.

Sporazum ureja oziroma določa reševanje vseh pomembnejših vprašanj pri medsebojnih odnosih v reprodukcijskem ciklu proizvodnje in v predelavi ivernih plošč. Posebno pozornost posveča ureditvi dohodkovnih odnosov. Proizvajalci ivernih plošč so želeli zamenjati stare tržne odnose s sporazumom o deležu posameznih podpisnic pri skupaj ustvarjenem prihodku.

Podpisnice bodo skupaj določale za proizvajalce ivernih plošč tako imenovane normativne reprodukcijske cene, ki zajemajo družbeno opravičljive stroške ter osebne dohodke in sredstva skupne porabe v skladu s sporazumi o delitvi osebnih dohodkov, pa tudi takšen delež akumulacije, ki so ga v nekem obračunskem obdobju po kriterijih živiga in minulega dela v povprečju ustvarile vse podpisnice sporazuma.

Sporazum, ki je eden izmed prvih takšne vrste, prav gotovo ne bo popoln. Zato se bodo morale podpisnice potruditi, da ga bodo po enem letu na osnovi izkušnje dopolnile in izboljšale ter pritegnile k njemu tudi druge temeljne organizacije, ki s svojim delom sodelujejo pri ustvarjanju skupnega dohodka.

REFERENDUM USPEL — KAJ PA ZDAJ?

Že v prejšnji številki našega glasila smo pisali o referendumu o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Slovenjales — proizvodnja in trgovina, ki so bile potrebne, da bi se SOZD registrirala in da bi končno pričela uresničevati ekonomsko potrebno povezavo med proizvodnjo in trgovino v smislu ustavnih načel. Žal nas je čas izida glasila prehitel in nismo mogli poročati tudi o izidih referenduma. Omenimo naj, da je uspel v vseh temeljnih organizacijah, ki se združujejo v SOZD Slovenjales.

Referendum je torej uspel. Brestovi delavci so znova pokazali svojo pripravljenost, da ustvarjalno sodelujejo pri oblikovanju sestavljene organizacije, vendar pričakujejo v prihodnje več sadov od sodelovanja med proizvodnjo in trgovino kot so jih bili deležni doslej.

Formalnosti so torej v glavnem opravljene, zadnji čas pa je, da se začne tudi vsebinski premiki.

OBRAČUN DELA IN NAČRTI

S konference Brestovih sindikatov

24. marca se je sestala konferenca sindikata Bresta. Po posredovanih poročilih o preteklem delu je stekla bogata razprava, v kateri so bile nakazane in izkristalizirane osnovne pomanjkljivosti, ki so bile v delu prisotne, bila pa so tudi razmišljanja, kako naprej. Vzporedno z razvojem samoupravnih odnosov, ki se v naši samoupravni družbi nenehno poglobljajo, je vse bolj čutili spoznanje, da bo potrebno poleg organiziranega poslovanja zagotoviti tudi zahtevno družbenopolitično delo v delovni skupnosti.

OBČNI ZBOR NAŠIH GASILCEV

Gasilci Tovarne pohištva Cerknica, Skupnih dejavnosti in Tovarne ivernih plošč so imeli 20. marca občni zbor, na katerem so ocenili svoje delo v preteklem letu in si zastavili prihodnje naloge.

Ugotovili so, da je bilo društvo v prejšnjem letu delovno, vendar nekoliko manj kot prejšnja leta. Manj prizadevnosti so bili predvsem nekateri člani društva, skupina mlajših gasilcev pa je še naprej redno prihajala na gasilske vaje, sodeloval pri gašenju požrov na celotnem območju občine, tekmovala in podobno.

Zimske igre SOZD

V organizaciji DO Inles iz Ribnice so bile 28. februarja na smučišču v Danah pri Ribnici že XII. zimske igre Sozda Slovenjales. Igre bi morale biti že 14. februarja, vendar je prirediteljem ponagajala odjuga.

Pustna sobota je bila kriva, da so bile nekatere ekipe na igrah manj številčne kot običajno. V Ribnico je prišlo preko 300 smučarjev iz večine članic sestavljenih organizacij. Po številčnosti ekipe je bil Brest tretji, s skupno 28 tekmovalci. Po pozdravnih nagovorih domačinov, prirediteljev ter podpredsednika sozda Janeza Gregoriča je tekmovalje odprl po »celem svetu znani Ribničan«, obtežen z visokim košem izdelkov suhe robe. Za njim so se po strmini, bolj ali manj uspešno, spuščali po dveh progah hkrati tekmovalci in tekmovalke v več starostnih skupinah oziroma kategorijah.

Po končani tekmi v veleslalomu so se pomerili tekmovalci na tekaških progah. Naši tekmovalci in tekmovalke so veljali za izrazite favorite, kar so na koncu tudi potrdili.

Prav v tej disciplini pa smo imeli tudi veliko smolo. Tekmovalka v I. kategoriji tekov Ida Ravšelj je v ostrem in strmem zavoju tako padla, da se je poškodovala in teka ni mogla nadaljevati. Brez te nezdode bi brez konkurence osvojili vse ekipno prvo mesto.

Po končanih tekmovanjih so nas prijazni organizatorji ob glasbi in lepem kulturnem programu pogostili v domu JLA. Žal se je zataknilo prav na koncu. Ko smo vsi nestrpno in dolgo pričakovali razglasitev rezultatov, jo je zagodel, kot so sporočili, napačen računalniški program. Rezultate in zaslužena priznanja smo prejeli naslednji dan, toda z opravičilom organizatorjev.

Prihodnje zimske igre Sozda Slovenjales naj bi bile v Idriji, naslednje, leta 1989, pa naj bi priredil Brest. Tudi zaradi tega Brestovi smučarji podpirajo prizadevanja, da bi čimprej pripravili smučišča v Zatrepih nad Brezjami.

Rezultati:

Veleslalom moški I. kategorija (do 30 let starosti):

1. Janez Dekleva, Trgovina Ljubljana
2. Franc Oraz, IPH Žitara vas (Avstrija)
3. Matjaž Jereb, KLI Logatec
4. Boris Jakopin, Brest Cerknica
5. Stanko Rot, Brest Cerknica
16. Roman Šega, Brest Cerknica

Veleslalom moški II. kategorija (31—40 let):

1. Drago Arhar, KLI Logatec
2. Bogomil Rudič, Trgovina Ljubljana
3. Herbert Golautschnig, IPH Žitara vas
5. Janez Mišič, Brest Cerknica
10. Gvido Svet, Brest Cerknica
11. Janez Zakrajšek, Brest Cerknica

Veleslalom moški III. kategorija (nad 40 let):

1. Janez Gregorič, SOZD Slovenjales
2. Rado Peterlin, Sora Medvode
3. Jernej Gortnar, IPH Žitara vas
15. Viktor Kern, Brest Cerknica
20. Franc Žagar, Brest Cerknica
22. Emil Čik, Brest Cerknica

23. Zdravko Zabukovec, Brest Cerknica

Veleslalom ženske I. kategorija (do 30 let):

1. Špela Plešec, Trgovina Ljubljana
2. Irena Stele, LIP Radomlje
3. Janja Cerovšek, Trgovina Ljubljana
4. Breda Turšič, Brest Cerknica
5. Darja Gerl, Brest Cerknica
16. Vida Zabukovec, Brest Cerknica

Veleslalom ženske II. kategorija (nad 31 let):

1. Antonija Perko, Trgovina Ljubljana
2. Iva Maglica, KLI Logatec
3. Mirjam Zadel, Lesonit II. Bistrice
10. Jožica Zabukovec, Brest Cerknica

Teki moški I. kategorija:

1. Milan Gornik, Brest Cerknica
2. Jure Gantar, Lesna industrija Idrija
3. Valter Mahne, Lesonit II. Bistrice
4. Stanko Čeček, Brest Cerknica

Teki moški II. kategorija:

1. Rajko Kraševac, Brest Cerknica
2. Miloš Prosen, Trgovina Ljubljana
3. Stanko Mihelčič, Brest Cerknica
5. Janez Zakrajšek, Brest Cerknica

Teki moški III. kategorija:

1. Darko Ožbolt, Brest Cerknica
2. Tonc Kandare, Brest Cerknica
3. Janez Košir, LIK Kočevje

Teki ženske I. kategorija:

1. Vida Žmuc, Trgovina Ljubljana

2.—3. Majda Zakrajšek, Brest Cerknica
2.—3. Olga Mohorič, LIK Kočevje

Teki ženske II. kategorija:

1. Anica Žnidaršič, Brest Cerknica
2. Jožica Dednikar, LIK Kočevje
3. Zdenka Gostiša, KLI Logatec

Veleslalom moški — ekipno:

1. IPH Žitara vas
2. Trgovina Ljubljana
3. KLI Logatec
4. Brest Cerknica

Veleslalom ženske — ekipno:

1. Trgovina Ljubljana
2. Brest Cerknica
3. KLI Logatec

Teki moški — ekipno:

1. Brest Cerknica
2. LIP Radomlje
3. Trgovina Ljubljana

Teki ženske — ekipno:

1. KLI Logatec
2. LIK Kočevje
3. Brest Cerknica

Veleslalom ekipno (moški in ženske):

1. Trgovina Ljubljana
2. KLI Logatec
3. Brest Cerknica

Teki ekipno (moški in ženske):

1. KLI Logatec
2. LIK Kočevje
3. Brest Cerknica

Skupna uvrstitev ekip:

1. KLI Logatec
2. Trgovina Ljubljana
3. Brest Cerknica

I. Štefan

Krajevni praznik na Rakeku

Trinajstega marca krajanj Rakeka praznujejo svoj praznik.

Na ta dan je pred 45 leti odšlo v partizane veliko mladih fantov z Rakeka. Hoteli so se zoperstaviti okupatorju in priporiti svojemu narodu svobodo. Mnogi od njih so v tem boju darovali svoja mlada življenja, in prav zato je spomin nanje še toliko veličastnejši.

Krajanom Rakeka je v posebno čast, da na ta dan lahko pozdravijo preživele borce Rakovške čete. Vsako leto slovesno obeležijo ta praznik ter jim tako izkažejo vso hvaležnost in spoštovanje. V letošnjem letu je bilo praznovanje še slovesnejše, saj je minilo 45 let od tedaj, ko so mladi fantje zamenjali svoje tople domove za hladen gozd. Toda gozd jim je kljub vsem prestanim napotom simboliziral naš skupen dom — domovino.

Slavnosti se je udeležila večina preživelih borcev Rakovške čete, ki so si želeli obnoviti spomine na težke, a veličastne dni naše zgodovine.

V tovariškem srečanju, ki je sledilo proslavi, so krajanj ob kramljanju z borci preživeli prijeten večer.

Ob tovrstnih priložnostih je navada, da napravimo obračun storjenega ter zastavimo načrt

za delo in razvoj kraja v prihodnje.

Peter Kovšca, predsednik skupščine KS Rakek je v svojem slavnostnem govoru opisal razmere v krajevni skupnosti ter poudaril, da je reševanje problematike spričo težkih gospodarskih razmer odvisno le od zavzete in organizirane pripravljenosti vseh krajanov za uresničenje nalog, zahtevanih v načrtih razvoja krajeve skupnosti. Teh pa ni malo. Zato je predsednik v čestitki za praznik izrazil željo, da bi se krajanj kar najbolj enotno in množično lotili uresničevanja zastavljenih ciljev. To je edini porok za uspešno izvedbo zastavljenega programa.

Ob zaključku praznovanja naj strnemo vse izrečeno: želimo si, da bi prihodnji praznik krajeve skupnosti slavili skupaj s preživeli borci Rakovške čete, s kar največjimi delovnimi uspehi in v novih prizadevanjih za hitrejši razvoj kraja.

A. Albreht

Leta 1978 je maturirala zadnja generacija »cerkniških« lesarskih tehnikov. Je to dragocen in nostalgichen spomin na te čase ali obet...

Nogometna trim liga

V telovadnici OŠ Cerknica se je končala zimska občinska trim liga v malem nogometu, v kateri je v dveh ligah nastopalo 21 ekip.

LESTVICA

1. liga	
1. Pink Panther	13 točk
2. Loška dolina	13 točk
3. Stoletni I.	10 točk
4. Vikingi	8 točk
5. Disko	7 točk
6. Mala gasa	7 točk
7. Jezero	5 točk
8. Naftalin	5 točk
9. Sovica I.	4 točke

2. liga

1. Rakek	19 točk
2. Podmornica	18 točk
3. Žeja	17 točk
4. Samuraj	14 točk
5. A-HA	12 točk
6. Gamele	11 točk
7. Stoletni II.	9 točk
8. Sovica II.	9 točk
9. Nova vas	8 točk
10. Daltoni	7 točk
11. Flamengo	5 točk
12. Diverzanti	1 točka

Najboljši strelec v prvi ligi je bil Veselko (Loška dolina) z 11 zadetki, v drugi ligi pa Udovič (Podmornica), ki je dosegel 13 zadetkov.

F. Gornik

Filmi v aprilu

2. IV. ob 20. uri — nemški erotični film ŠVEDINJE NA BENČINSKI ČRPALKI.
3. IV. ob 20. uri in 6. IV. ob 18. uri — ameriška grozljivka POSAST.
4. IV. ob 20. uri in 5. IV. ob 16. uri — francoska komedija SREČNI PRAZNIK.
5. IV. ob 20. uri — ameriška kriminalka OSTERMANOV VIKEND.
9. IV. ob 18. in 20. uri — ameriški zgodovinski film SRCE IN ŠČIT.
10. IV. ob 20. uri in 13. IV. ob 18. uri — jugoslovanska komedija DRUGA ŽIKINA DINASTIJA.
11. IV. ob 20. uri in 12. IV. ob 16. uri — ameriški fantastični film GREMLINI.
12. IV. ob 20. uri — ameriška komedija ZVESTO TVOJA.
16. IV. ob 20. uri — film še ni predviden.
18. IV. ob 20. uri in 19. IV. ob 16. uri — ameriški spektakel MESO IN KRI.
19. IV. ob 20. uri — ameriška drama SILKWOOD.
20. IV. ob 18. uri — ameriška komedija VOJNA AKADEMIJA.
23. IV. ob 20. uri — ameriška drama COCA COLA KID.
24. IV. ob 20. uri in 27. IV. ob 18. uri — angleška akcijska drama HOLCROFTOVA OPOROKA.
25. IV. ob 20. uri in 26. IV. ob 16. uri — ameriški akcijski film MORSKI VOLKOVI.
26. IV. ob 20. uri — angleška komedija ČISTILEC OKEN.
30. IV. ob 20. uri — ameriška drama ŠKRLATNA ROŽA KAIRA.

Strelske novice

PIONIRKE BRESTA
REPUBLIŠKE PRVAKINJE
MLADINKE ODLIČNE
DRUGE

V Žalcu je bilo od 21. do 22. marca organizirano 31. republiško prvenstvo v streljanju s serijskim zračnim orožjem. Na prvenstvu je nastopilo tudi šest pionirjev, štiri pionirke in tri mladinke Strelske družine Brest Cerknica, ki so na regijskih tekmovanjih dosegli predpisane norme.

Najbolje so se odrezale pionirke, ki so postale republiške prvakinje. Nastopile so Bojana Klančar, Nada Braniselj in Martina Jakopin. Mladinkam se je prvo mesto izmuznilo le za dva kroga. Pionirji pa so bili četrti, kar je dobro, toda nevhvalno mesto. K slabemu razpoloženju in zato slabšim rezultatom je nedvomno pripomoglo slabo vreme in zgodnji odhod na tekmo. Normo za nastop na državnem prvenstvu, ki bo v Sarajevu, so izpolnile ekipa pionirk, ekipa mladink in en pionir posameznik.

REZULTATI:

Pionirke — ekipno

1. SD »BREST« Cerknica — 496 krogov
 2. SD »STANE ŽAGAR« Podnart — 489 krogov
 3. SD »FRANC LEŠNIK« Hotinja vas — 483 krogov
- Pionirke — posameznik
1. Renata Oražem 181 krogov — PORTOROŽ
 2. Bojana Klančar 175 krogov — BREST
 3. Nada Braniselj 173 krogov — BREST

Pionirji — ekipno

1. SD »NORŠINCI« 510 krogov
2. SD »TINE KMETIČ« Trzin 507 krogov
3. SD »BRATOV HRVATIN« Ljubljana 506 krogov
4. SD »BREST« Cerknica 502 kroga

Pionirji — posameznik

1. Doberšek 179 krogov, Hotinja vas
2. Djurič 178 krogov, Slovenj Gradec
3. Balazič 178 krogov, Noršinci

Mladinke — ekipno

1. SD »TINE KMETIČ« Trzin 1064 krogov
2. SD »BREST« Cerknica 1062 krogov
3. SD »NORŠINCI« 1020 krogov

Mladinke — posameznik

1. Emanuela Rudolf 370 krogov OLIMPIJA
2. Breda Rok 369 krogov TRZIN
3. Petra Mihorko 367 krogov LJUBLJANA
4. Saša Istenič 366 krogov BREST

BRESTOV OBZORNİK — glasilo delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o.

Urednik: Srečo DROBNIČ, VIII FRIM, Franc GORNIK, Viktor JERIČ, Karmen KANDARF, Peter KOVŠČA, Danilo MLINAR, Štefica MIKŠE-ŠEBALJ, Anton OBREZA, Janez OPEKA, Miran PETAN, Zdravko ZABUKOVEC.

Foto: Jože ŠKRLJ

Odbor za obveščanje je družbeni organ upravljanja. Predsednik odbora: Franc MLAKAR

Glasilo nosi med proizvajalci iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za Informiranje Izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

Naklada 2800 izvodov.
Tiska: Železniška tiskarna v Ljubljani.

REGIJSKO TEKMOVANJE
PIONIRJEV

Občinska strelska zveza Postojna je bila organizator regijskega tekmovanja za pionirje in pionirke z zračno puško Crvena zastava. Tekmovanja se je udeležilo 29 pionirjev in 7 pionirk iz kraško-notranjske regije.

Rezultati:

PIONIRJI: EKIPNO

1. SD BREST 506 (259) krogov
2. SD POSTOJNA 506 (249) krogov
3. SD PIVKA 486 krogov

POSAMEZNO

1. Tomaž VIČIČ 180 krogov SD BREST
2. Rudi VALENCIČ 175 krogov SD POSTOJNA
3. Rajko MEHANOVIČ 174 krogov SD PIVKA

PIONIRKE: EKIPNO

1. SD POSTOJNA 464 krogov
2. SD BREST 432 krogov

POSAMEZNO

1. Nada BRANISELJ 167 krogov SD BREST
2. Mirjam FRANK 157 krogov SD POSTOJNA

3. Andreja VLAH 156 krogov
SD POSTOJNA

REGIJSKO TEKMOVANJE
SOLSKIH ŠPORTNIH DRUŠTEV

Strelska družina Brest je izvedla regijsko tekmovanje šolskih športnih društev v streljanju z zračno puško. Tekmovanje je potekalo na avtomatskem strelišču v telovadnici osnovne šole v Cerknici. Najboljše ekipe in posamezniki so dobili praktične nagrade, ki sta jih prispevala Kovinoplastika Lož in BREST Cerknica.

Rezultati:

PIONIRJI — EKIPNO

1. ŠSD POSTOJNA 507 krogov
2. ŠSD CERKNICA 497 krogov
3. ŠSD PIVKA 493 krogov

POSAMEZNO

1. Sašo RELJANOVIČ 180 ŠSD POSTOJNA
2. Damjan KANDARE 177 ŠSD CERKNICA
3. Samo KERLATEC 174 ŠSD POSTOJNA

PIONIRKE — EKIPNO

1. ŠSD POSTOJNA 466 krogov
2. ŠSD CERKNICA 464 krogov

POSAMEZNO

1. Nada BRANISELJ 167 krogov ŠSD CERKNICA
2. Sonja KOMAC 163 krogov ŠSD POSTOJNA
3. Bojana KLANČAR 159 krogov ŠSD CERKNICA

F. Mahne

Kegljaške novice

KEGLJAČI BRESTA
V VODSTVU

Kegljači KK Brest so v nadaljevanju tekmovanja v drugi slovenski ligi dosegli dve pomembni zmagi in tako dve koli pred koncem tekmovanja vodijo pred ekipama SCT in Kočevja, ki zaostajata samo za točko. Odločilno tekmo za vrnitev v 1. slovensko ligo bodo odigrali v prihodnjem kolu z ekipo Kočevja v Kočevju.

REZULTATI

10. KOLO TRIGLAV: BREST 5170:5126
 11. KOLO BREST: GORICA 5384:5100
 12. KOLO TOMOS: BREST 4936:5156
- LESTVICA kegljev
1. BREST 15 točk + 1264
 2. SCT 14 točk + 454
 3. KOČEVJE 14 točk — 270
 4. GORICA 12 točk + 334
 5. TRIGLAV 12 točk + 280
 6. DONIT 12 točk + 97
 7. IZOLA 11 točk — 645
 8. TOMOS 6 točk — 1390

Ob praznovanju Dneva žena

Delavke Pohištva ...
...in Tapetništva, Prodaje in Skupnih dejavnosti

